

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

14.03 – КМР. 1894 “С” 2020.12.01. 008 ПЗ

БОВСУНОВСЬКОГО МИКОЛИ ОЛЕСЬОВИЧА

2021 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет юридичний

НУБІП України

УДК 342.9:004

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету
Яра О. С.
“ ” 2021 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри адміністративного та
Фінансового права
Курило В.І.
“ ” 2021 р.

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Адміністративно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності у
Вищій раді правосуддя»
Спеціальність 081 «Право»
(код і назва)
Освітня програма Право
(назва)
Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

НУБІП України

Гарант освітньої програми
к.ю.н., доцент
М.А. Дейнега
Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
к.ю.н., доцент
О.В. Артеменко

НУБІП України

Виконав
М.О. Бовсуновський

НУБІП України

НУБІП України

КИЇВ – 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет юридичний

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри адміністративного та
фінансового права

д.ю.н., професор _____ Курило В.І.

“ ” _____ 2021 року

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Бовсуновського Миколи Олександровича

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність _____ 081Право

(код і назва)

Освітня програма _____ Право

(назва)

Орієнтація освітньої програми _____

Освітньо-професійна

(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Адміністративно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя»

затверджена наказом ректора НУБіП України від “01” грудня 2020 р. № 1894 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____ “15” листопада 2021 р.

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи нормативно-правові акти, що регулюють інформаційно-комунікативну діяльність у Вищій раді правосуддя.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Дослідити поняття адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя.

2. Здійснити оцінку нормативно-правового забезпечення адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності вищої ради правосуддя в Україні;

3. Висвітлити стан реалізації адміністративно-правового забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя в Україні;

4. Вивчити зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя та визначити можливі механізми впровадження в Україні;

5. Окреслити шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя України.

Дата видачі завдання “01” грудня 2020 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної
роботи

(підпис)

О.В. Артеменко

(прізвище та ініціали керівника)

Завдання прийняла до виконання

(підпис)

М.О. Бовсуновський

(прізвище та ініціали студента)

НУБІП України

Реферат магістерської кваліфікаційної роботи

Магістерська кваліфікаційна робота включає: вступ, 3 розділи, 7 підрозділів, висновки, список використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 71 сторінку, з них основна частина 60 сторінок, список літератури – 9 сторінок. При написанні магістерської кваліфікаційної роботи було проаналізовано та вивчено 92 джерела.

Актуальність обраної теми магістерської кваліфікаційної роботи та її значущість обумовлена тим, сучасний глобальний інформаційний простір актуалізує комунікацію, оскільки комунікаційні процеси відіграють дедалі більш важливу роль, як у внутрішньому, так і в міжнародному житті суспільства. Без адекватної інформаційної підтримки не можуть ефективно працювати ні міжнародні структури, ні національні держави. Будь-яка держава, претендуючи бути демократичним утворенням і виступаючи на захист демократії, повинна здійснювати ефективну комунікаційну політику, яка передбачає не лише інформування громадян про процес та результат прийняття рішень, але й участь громадян в обговоренні цих рішень задовго до їх прийняття. Громадяни очікують, що держава запропонує їм процвітання, єдність та безпеку в епоху глобалізації, тому оприлюднення програми ефективної комунікаційної політики набуває особливої важливості.

Електронний зв'язок та обмін інформацією між судами та особами, що з ними взаємодіють, що стосується осіб, що звертаються до суду, одним з найпоширеніших інструментів є Інтернет-сайт суду, на якому розміщена різна інформація про діяльність суду (наприклад, відстеження справ в режимі онлайн) і його організацію. Як правило, з нього можна завантажити форми документів або подати позови в електронному вигляді. Крім того, існують електронні реєстри, наприклад, торгові реєстри та реєстри нерухомості. Використання СМС-повідомлень забезпечує інформування сторін у справі про місце їх справи в списку справ, які підлягають розгляду судом. У частині використання

технологій в залі суду до таких інструментів належать апарати і програмні засоби, які спрощують виклад справи суду сторонами по суті, в тому числі, відеоконференції, програмне забезпечення для подання електронних доказів, прилади для візуалізації, обладнання для сканування і штрихового кодування, технології цифрового звукозапису і запису даних в реальному часі.

У Розділі 1 Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя нами було досліджено загальну

характеристику становлення та розвиток інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя, а саме: поняття адміністративно-правового

регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя;

нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності

органів правосуддя в Україні. Визначено, що За 2020 рік управління інформації

та забезпечення комунікаційної діяльності секретаріату Вищої ради правосуддя

протягом звітного року демонструвало політику доступності та відкритості у

роботі з медіа, оперативно надаючи представникам ЗМІ та громадськості повну

інформацію про діяльність Ради. Створено умови для безперешкодного доступу

громадян, у тому числі й ЗМІ, до публічної інформації про діяльність органу.

Також Рада гарантує надання достовірної та об'єктивної інформації про

виконання своїх функцій і повноважень, своєчасне та адекватне реагування на

ситуації, що потребують публічної реакції з боку посадових осіб державного

органу.

У Розділі 2 Механізми адміністративно-правового регулювання

інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя нами було

охарактеризовано інституційний механізм реалізації інформаційно-

комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя; організаційний механізм

реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя;

аналіз реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді

правосуддя. Вища рада правосуддя бере участь у громадських обговореннях,

надає обґрунтовані пояснення щодо прийнятих рішень, реагує на критику. Серед

головних задекларованих принципів комунікаційної взаємодії – партнерство, що

означає готовність до співпраці зі ЗМІ, громадянами, інститутами громадянського суспільства через участь у спільних заходах, інші форми взаємодії.

У Розділі 3 Шляхи вдосконалення адміністративно-правової реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя нами було

досліджено проблеми характеристика інструментів побудови довіри до органів правосуддя в Україні та міжнародних спільнот; стратегія впровадження механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді

правосуддя. Аналіз та узагальнення зарубіжного досвіду щодо побудови відносин між державою і суспільством, зокрема Канади, Нідерландів, США, дозволив визначити перспективні напрями вдосконалення механізмів

комунікативної діяльності місцевих органів влади в Україні: посилення прозорості діяльності владних органів та наближення їх до громадян-споживачів публічних послуг; формування організаційно-правових умов для розвитку

діалогу між владою і громадськістю; перехід до партнерського співробітництва; підвищення відповідальності державних службовців за якість надання публічних послуг; запровадження інтегрованих комунікативних технологій і принципів

маркетингу в діяльність владних установ; зміцнення зв'язку професійного навчання державних службовців із процесами демократизації управління тощо.

Ключові слова: інформаційно-комунікативна діяльність, Вища рада правосуддя, організаційно-правові засади.

НУБІП України

НУБІП України

ЗМІСТ

НУБІП України

ВСТУП..... 3

РОЗДІЛ 1 АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРАВОСУДДЯ..... 7

1.1. Поняття адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя..... 7

1.2. Нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя в Україні..... 14

РОЗДІЛ 2 МЕХАНІЗМ АДМІНІСТРАТИВНОПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ..... 23

ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ РАДІ ПРАВОСУДДЯ..... 23

2.1. Інституційно-організаційний механізми інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя..... 23

2.2. Особливості окремих видів механізмів інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя..... 30

2.3. Аналіз реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя 38

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ РАДІ ПРАВОСУДДЯ..... 44

3.1. Характеристика інструментів побудови довіри до органів правосуддя в Україні та міжнародних спільнотах..... 44

3.2. Стратегія впровадження механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя..... 51

ВИСНОВКИ..... 57

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ..... 60

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Актуальність теми. В епоху інформаційного суспільства особливо важливим є поступове впровадження до всіх сфер суспільного життя механізмів, за допомогою яких реалізується інформаційно-комунікативна діяльність.

Інформаційно-комунікативна діяльність в органах державної влади є складним процесом, який характеризується постійним удосконалення та залежністю від зовнішніх факторів.

В даний час, напевно, не залишилося такого органу, одним із напрямків якого було б утвердження та подальше налагодження інформаційно-комунікативної діяльності, адже інформаційно-комунікативна діяльність, у свою чергу, є показником ефективної роботи органів влади та взаємодії з іншим державними та місцевими органи, а також сприяє підвищенню рівня довіри громадськості до такого органу.

Вища рада правосуддя є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів.

Таке визначення конституційного органу державної влади, в якому міститься посилення на підзвітність перед суспільством, свідчить про необхідність досконалої реалізації інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя. Згідно з випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань 15 березня 2017 року в результаті перетворення була створена Вища рада правосуддя, замість Вищої ради юстиції, що зумовлює потребу налагодженої інформаційно-комунікативної діяльності з перших років функціонування та

НУБІП України

передбачає ефективну взаємодію з громадськістю та формування певного рівня довіри.

Стан досліджень у сфері інформаційно-комунікативної діяльності у державному управлінні досить значний, серед яких можливо назвати: Кушакова-

Костицька Н. В., Лахижа М. І., Дегтяр О. А., Дрешпак В. М., Бакіров В. С.,

Карпенко О. В., Тарахонич Т. І., Каричук Н. П., Лахижа М. І., Татусяк С. П.

Мельник М. О., Федорчак О. В., Рудніцька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О.

М., Коротич О. Б., Кудрейко О. М., Федорчак О. В., Гордєєв О. К., Матвійчук Н.

М., Дуков Д. Ф., Рудніцька Р. М., Бажинова О. А., Реваль Ю. Д., Власов В. Г.,

Юрченко В. Е., Семяновский В. М., Твердохлебов Є. О., Терещенко Д. А., Петрова

І. О., Шевченко О. М. та інші.

Варто відмітити, що актуальність дослідження пов'язана із тим, що до цього часу в Україні не здійснювалися окремі дослідження, присвячені механізмам інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя України та вироблення пропозицій щодо удосконалення їх функціонування.

Для реалізації поставленої мети, необхідним буде досягнення таких **завдань:**

6. дослідити поняття адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя;

7. здійснити оцінку нормативно-правового забезпечення адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя в Україні;

8. висвітлити стан реалізації адміністративно-правового забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя в Україні;

9. вивчити зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя та визначити можливі механізми впровадження в Україні;

10. окреслити шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя України.

Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, що виникають у сфері адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя.

Предметом дослідження є адміністративно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя.

Методи дослідження. Для всебічного дослідження поставлених у роботі завдань використано загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення – для розкриття теоретико-методологічних засад механізмів інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя; аналізу та синтезу – для детальної характеристики обраного об'єкту дослідження; логічний, діалектичний, метод узагальнення, комплексного і системного підходів – для вдосконалення окремих дефініцій; метод моделювання – при розробці напрямів удосконалення механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя; порівняльний метод та систематизації – для вивчення нормативно-правового забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя; абстрактно-логічний метод – для теоретичного узагальнення й формулювання висновків та пропозицій.

Результати кваліфікаційної магістерської роботи **апробовані** на Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні тенденції розвитку публічного та приватного права», тема опублікованих тез «Нормативно-правове забезпечення електронної комерції в Україні» (м. Київ, 23 березня 2021 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні вектори розвитку юридичної освіти і науки», тема опублікованих тез «До питання окремих правових проблем електронної комерції» (м. Київ, 21-22 жовтня 2021 р.), окрім цього результати магістерського дослідження було висвітлено в науковій статті «Особливості інформаційного забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя»

Структура магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська кваліфікаційна робота включає: вступ, 3 розділи, 7 підрозділів, висновки, список використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 71 сторінку, з них основна частина 60 сторінок, список літератури – 9 сторінок. При написанні магістерської кваліфікаційної роботи було проаналізовано та вивчено 92 джерела.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1 АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРАВОСУДДЯ

1.1. Поняття адміністративно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя

У сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, активного формування різноманітних соціальних мереж, становлення багатьох форм самоорганізації населення, в тому числі громадянських рухів, союзів, асоціацій тощо, неабиякого значення набувають питання створення ефективної системи комунікації між владою і суспільством, що, як доводить досвід багатьох країн, значно сприяє підвищенню результативності державного управління і забезпеченню сталого соціально-економічного розвитку. Такий позитивний ефект досягається завдяки активному залученню населення та громадських структур до участі в процесі розробки, прийняття і здійснення політичних та управлінських рішень щодо створення та розподілу публичних благ, задоволення суспільних інтересів і потреб. Таким чином, взаємодія органів влади та громадських організацій, оптимізація їх співпраці на новому якісному рівні з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій має сприяти демократизації суспільства і підвищенню якості життя населення.

Понятійно-категорійний апарат в умовах сучасних наукових досліджень стає, безумовно, важливим елементом такого дослідження, у зв'язку із чим та на основі якого, формується загальне уявлення про майбутній результат такого дослідження.

Для початку, хотілося б вказати на загальне поняття “комунікації” та його значення для нашого дослідження.

Термін “комунікація” з’явився в науковій літературі на початку ХХ ст.

Один із засновників американської соціології Чарльз Кулі «розглядав комунікацію як механізм, за допомогою якого стає можливим існування і розвиток міжлюдських відносин. До нього входять жести, міміка, спілкування,

тон голосу, слова, письменність, друк, телеграф, телефон та ін. Кулі зазначав, що чіткої межі між засобами комунікації та рештою зовнішнього світу немає. Проте із народженням зовнішнього світу з'являється система стандартних символів, що призначена лише для людей» [1, с. 354].

Більшість вчених у сучасному світі експлікуючи сам термін комунікація відзначають його концептуальну діаметральність від його функціонального забезпечення. У такий спосіб йдеться про низький теоретичний та методологічний рівень «комунікативного оснащення» відповідних соціальних процесів та подій, у результаті чого суттєвою мірою знижується їх стратегічна результативність. Даний контекст також артикулює проблему відповідного відставання гуманітарних наук від сучасної соціогуманітарної практики використання комунікативних технологій.

Відповідно до Академічного тлумачного словника української мови: комунікація (латинське communicatio, від communico – «роблю загальним, зв'язую, спілкуюся») -

- 1) «шлях повідомлення, зв'язок одного місця з іншим;
- 2) спілкування, передача інформації від людини до людини - специфічна форма взаємодії людей у процесах їхньої пізнавально-трудової діяльності, що здійснюється головним чином за допомогою мови (рідше за допомогою інших знакових систем). Комунікацією називаються також сигнальні способи зв'язку у тварин» [2, с. 254].

Нова філософська енциклопедія пропонує таке визначення: «Комунікація (від лат. communicatio – повідомлення, передача) – спілкування, обмін думками, відомостями, ідеями і т. ін.; передача того чи іншого змісту від одного утворення (колективного або індивідуального) до іншого через знаки, зафіксовані на матеріальних носіях. Як наукова комунікація, так і комунікація в інших сферах (наприклад, у мистецтві, літературі, побутових або виробничих взаєминах), є соціальним процесом, що відтворює суспільну структуру. Виконує в ній об'єднавчу функцію». [3].

Зокрема, поняття «комунікація» може трактуватися як:

- умовна взаємодія чи здатність переконувати з використанням символів і знаків;

- постійний процес передачі інформації, завдяки якому інформація циркулює у певних соціальних системах та між ними;

- процес інформаційного обміну між суб'єктами певної сфери діяльності з метою забезпечення впливу один на одного; тощо

Розрізняють низку «видів комунікації залежно від певного параметру, за яким розглядається комунікація. Наприклад, залежно від типу знакових систем,

які використовуються під час комунікації, вона поділяється на вербальну і

невербальну. Вербальна комунікація – це взаємодія сторін за допомогою мови, слів. Невербальна комунікація використовує всі інші можливі знакові системи,

крім мови. Зокрема, це встановлені за домовленістю між суб'єктами візуальні сигнали з використанням прапорців, диму, певних зображень, поз, жестів,

міміки; звукові сигнали, тощо. Також комунікація може бути усною і письмовою» [4, с. 6].

У даному відношенні артикуляція сутності поняття комунікація дозволяє під нею розуміти важливий атрибут соціальності. На підтвердження цього Т.В.

Науменко ідентифікує її як “основну ознаку суспільства – те, що відрізняє соціальну групу від простого агрегату індивідів, – це, насамперед, здатність

учасників включатися в узгоджені дії”. «Виходячи з цього, вчений обґрунтовує положення про те, що саме завдяки комунікації та постійній комунікативній

взаємодії між людьми формуються загальні уявлення про оточуючих, їх цінності, виникають і постійно підкріплюються відповідні комунікативні знання, які

забезпечують їм відповідний вплив на об'єктивну реальність» [5, с. 17].

Таким чином, комунікація є смисловим аспектом соціальної взаємодії, однією із найбільших загальних характеристик будь-якої діяльності, за допомогою якої особа або організація приєднується до зовнішнього середовища,

здійснюється обмін думками або інформацією для забезпечення взаєморозуміння. Комунікації – складний процес, який включає низку

взаємозв'язаних кроків, кожен з яких відіграє суттєву роль для забезпечення

розуміння і сприйняття інформації іншою стороною. Найчастіше причиною низької ефективності комунікації є ігнорування факту, що комунікація - це обмін, у якому кожному учаснику належить активна роль.

Щодо самого поняття інформаційно-комунікативної діяльності, то існує досить велика кількість визначень даного поняття, що можливо пояснити збірністю такого поняття.

Дегтяр О.А. «говорить про те, що інформаційно-комунікативну діяльність можна представити у вигляді процесу передачі інформації від джерела (комунікатора) до отримувача (реципієнту) за допомогою певного каналу, що передбачає наявність «зворотного зв'язку», тобто отримання комунікатором інформації про те, якою мірою і з якою якістю реципієнт отримав, засвоїв і прийняв відповідну інформацію, які думки вона в нього викликала» [6].

Розглядаючи дане поняття, також варто звернути увагу на те, що інформаційна діяльність органів державної влади, у тому числі і органів правосуддя «відповідно до міжнародних вимог функціонування у глобальному інформаційному просторі, повинна здійснюватися на основі таких принципів: гарантованість права на інформацію; відкритість, достовірність і повнота інформації; чесність, правдивість; безперервність процесу зв'язків із громадськістю; відмова від суб'єктивізму, волюнтаристського підходу; дотримання етичних та правових норм. Обов'язком суб'єктів владних повноважень є систематичне інформування громадськості та засобів масової інформації про свою діяльність й ухвалені рішення через відповідальних осіб або створені спеціальні підрозділи» [7, с.35].

Таким чином, можливо дійти до висновку, що інформаційно-комунікативна діяльність є певним взаємообумовленим процесом у процесі якого реалізується певні інформаційні та комунікативні відносини.

Якщо «такий процес представити у вигляді системи і застосувати системний підхід, то можна виділити в ній низку таких елементів: суб'єкти комунікативного процесу – відправник і одержувач повідомлення (комунікатор і реципієнт); засоби комунікації – код, який використовується для передачі

інформації в знаковій формі (слова, картини, графіки тощо); канали комунікації, якими передається повідомлення від комунікатора до реципієнта (лист, телефон, радіо, телебачення, інтернет тощо); предмет комунікації (певне явище, подія) і повідомлення, яке його відображає (стаття, радіопередача, телевізійний сюжет тощо); ефекти комунікації – зміни внутрішнього стану суб'єктів комунікативного процесу, в їхніх взаєминах або в їх діях, наслідки комунікації» [8].

Таким чином, можна відзначити, що інформаційно-комунікативна діяльність у державному управлінні – це, по-перше, система обміну інформацією між органами державної влади та населенням, організаціями різних форм власності за допомогою спеціальної системи символів, кодів, засобів та організаційних форм; а по-друге, соціальна взаємодія, що має низку специфічних властивостей і ознак, спрямована на регулювання поведінки людей, роботи інститутів державної влади заради досягнення певної мети.

Значення принципів для певного дослідження неможливо переоцінити, адже це ті вихідні положення, на яких базується певна діяльність – у нашому дослідженні це інформаційно-комунікативна діяльність у системі державного управління.

У зв'язку з чим, вважаємо за потрібне, вказати на такі основні принципи: принцип регулювання інформаційних потоків у сучасних умовах істотного збільшення обсягу інформації, що продукується, дозволяє відсіяти не потрібну або навіть шкідливу інформацію, але доводити до суспільства, або до державних інститутів ті потоки, які найбільш актуальні і необхідні на даний момент; принцип ясності, який передбачає, що комунікація має відбуватися за допомоги зрозумілої мови, знаків, символів і передаватися таким чином, щоб бути однозначно сприйнято одержувачем; принцип верифікації інформації – інформація, яка передається, повинна буде перевіреною; принцип стратегічного управління, який означає необхідність ведення інформативно-комунікативної діяльності з урахуванням не лише тактичних і стратегічних завдань розвитку суспільства та держави; принцип партнерства означає сприйняття всіх суб'єктів

комунікації як рівноправних сторін; принцип результативності, інформативно-комунікативна діяльність повинна мати мети і сприяти досягненню конкретних результатів; принцип зворотного зв'язку означає необхідність не лише інформування громадськості про певні дії, а і отримання зворотної інформації з подальшим її використанням під час ухвалення і прийняття управлінських рішень; принцип єдності має на увазі необхідність об'єднання всіх учасників комунікації заради досягнення спільної мети» [9].

Варто «відзначити, що мотиви участі в комунікативному процесі органів державної влади та громадськості часто відрізняються. Державні органи та інститути вступать у процес комунікації для того, щоб інформувати, впливати, переконувати громадськість у правильності обраного політичного курсу (ухваленого управлінського рішення) або з метою визначення шляхів його вдосконалення. Головною причиною участі у процесі комунікації з боку громадськості є задоволення потреб, захист інтересів окремої людини або групи людей. Цілі комунікації обслуговують ті чи інші потреби: виживання, самореалізації, співпраці з іншими людьми, прояву своїх здібностей тощо» [10, с. 15]

Таким чином, інформаційно-комунікативна діяльність є важливою складовою процесу державного управління, оскільки вона дозволяє узгоджувати і об'єднувати цілі держави і громадян в єдине ціле, що в результаті призводить до прийняття спільних і взаємоприйнятних політичних та управлінських рішень.

Також можливим буде зазначити основні функції (де функціями є основні напрями «впливу на суспільні відносини досліджуваній сфері) інформаційно-комунікативної діяльності в державному управлінні, якими виступають: координуюча, тобто узгодження цілей і завдань діяльності, координації дій; регулююча – регулювання та раціоналізація інформаційних потоків в системі державного управління; функція обміну, створення інформаційних каналів для обміну інформацією між окремими організаціями, працівниками та громадськістю; забезпечення ефективного обміну інформацією між ними; керуюча, адже завдяки комунікації, можна регулювати не тільки діяльність

державних органів і установ, а й впливати на поведінку інших людей; інтегруюча, пов'язана із здійсненням такої державної політики, яка б враховувала інтереси всіх елементів суспільної системи, сприяла виробленню і прийняттю узгоджених управлінських рішень; креативна, яка полягає в тому, що інформація не просто передається, а й формується, що є важливим моментом у контексті ухвалення політичних (управлінських) рішень; функція соціалізації, що пов'язана з засвоєнням у процесі інформаційного обміну соціально-політичних норм, цінностей і традицій, підвищенням рівня політичної компетентності громадян; стабілізуюча – забезпечення стабільного функціонування соціальної системи; мобілізаційна, спрямована на отримання підтримки і схвалення суспільства з приводу прийнятих політичних (управлінських) рішень». [11, с. 135].

Концепція нової публічної служби базується на ідеї, що сучасній державі не вдається забезпечити задоволення базових суспільних потреб, отже, нагальною стає потреба змінити ієрархічне адміністрування на нову форму управління. Але якщо новий публічний менеджмент у пошуках нових підходів робить акцент на ринковій економіці, то концепція нової публічної служби намагається утвердитися, враховуючи комунікативні процеси постіндустріального інформаційного суспільства і демократичну практику сучасних держав. Головними засобами узгодження інтересів стає комунікація та різноманітні форми підтримки контактів сторін, що передбачають установа як двосторонніх, так і багатосторонніх зв'язків. Мережева комунікація веде до набуття громадськістю активної ролі у прийнятті рішень, а здатність до підтримання комунікації з боку влади стає одним з важливих показників ефективності державного управління.

За умови переходу до принципів «нової публічної служби» і створенні «політичних мереж», низка функцій держави та уряду передається осередкам громадянського суспільства для спільного вирішення нагальних проблем, реалізації цілей держави і суспільства. Таким чином, змінюється і роль державної

влади в системі державного управління: вона поступово знижується за рахунок розширення участі громадян у справах держави, яка перестає бути єдиним центром влади та прийняття суспільно значущих рішень. Органи державної влади в таких умовах стають ефективним суб'єктом у процесі взаємодії рівних учасників під час вирішення суспільних справ.

Щодо інформаційно-комунікаційної діяльності органів правосуддя, то виходячи із загального поняття інформаційно-комунікаційної діяльності, його можливо описати, як процес передачі інформації від органів правосуддя до інших органів державної влади, місцевого самоврядування та громадськості, за допомогою певного каналу, що передбачає наявність «зворотного зв'язку», що матиме вираження у тому, якою мірою і з якою якістю органи державної влади, місцевого самоврядування та громадськості отримали, заволоділи та прийняли відповідну інформацію, які думки вона в них викликала.

1.2. Нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя в Україні

Стратегія розвитку судової системи в Україні на 2015–2020 роки вказує на «необхідність застосування в судочинстві інформаційно-комунікаційних технологій, що зумовлено інформатизацією суспільства, розвитком нових форм взаємодії в соціально-економічній сфері і цивільному обігу з використанням електронних засобів комунікацій, мережі Інтернет, мобільних і супутникових систем зв'язку та ін.» [12].

Нормативно-правове регулювання для дослідження інформаційно-комунікаційної діяльності органів правосуддя в Україні відіграє суттєву роль, у зв'язку із тим, що у нормативно-правових актах відображаються ті основні засадничі норми та принципи, які безпосередньо визначають інформаційно-комунікативну діяльність органів правосуддя.

Для початку, необхідним буде вказати на основні визначення понять, які застосовуються для тлумачення нормативно-правового регулювання, як правової категорії.

Нормативне регулювання є результатом узагальнення та типізації індивідуальної поведінки суб'єктів. «Поряд із цим нормативне регулювання повинно забезпечувати єдиний порядок та стабільність в регулюванні суспільних відносин за допомогою прийняття нормативно-правових актів, розрахованих на багаторазове застосування та інших джерел права. На думку вітчизняних вчених, нормативне регулювання розглядається як регламентація загальних суспільних відносин правовими нормами, закріплених у нормативно-правових актах, нормативно-правових договорах та інших формах права, які (норми) розраховані на багаторазове застосування за наявності передбачених ними обставин» [13, с.29].

В. І. Червонюк «виокремлює систему нормативного регулювання, під якою розуміє всю сукупність норм, за допомогою яких здійснюється регулювання поведінки та діяльності людей» [14, с. 54]

В. М. Сирих «характеризує нормативне регулювання, як один із важливих способів погодження суперечливих інтересів людей та їх об'єднань, шляхом встановлення правил поведінки з метою досягнення обумовлених цілей, та не порушення прав та інтересів інших людей, та їх об'єднань» [15, с. 42]

Л. П. Рассказов під «нормативно-правовим регулюванням розуміє впорядкування поведінки людей за допомогою загальних правил (норм), які поширюються на всі випадки даного роду та на всіх суб'єктів» [16, с.123].

Поділяючи дану думку, ряд «вітчизняних вчених зазначають, що нормативне регулювання розглядається як впорядкування поведінки людей за допомогою загальних правил, тобто певних моделей, еталонів поведінки, які поширюються на всі випадки даного роду і яким повинні підпорядковуватися всі особи, які потрапили в нормативно регламентовану ситуацію» [17, с.89].

Таким чином, на основі вище вказаних визначень поняття нормативно-правового регулювання, можливо дійти до висновку, що нормативно-правове

регулювання визначає правила поведінки загалом, через певну систему засобів, механізмів, зумовлених вимогами соціального життя, рівнем суспільної свідомості та тими цінностями, які в ньому сформувалися, поширюється на невизначену кількість випадків, має високий рівень нормативних узагальнень та спрямоване на забезпечення стабільності та порядку в суспільстві.

Саме по собі поняття нормативно-правового регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя є збірним поняттям та потребує розширеного дослідження

Нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної органів правосуддя в Україні та реалізації ними інформаційної стратегії здійснюється на основі Конституції України, законів України, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України.

У ст. 34 «Конституції України вказано, що кожній особі гарантоване право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, а щодо свободи інформаційного обміну гарантовано і право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово чи в інший спосіб» [18].

Важливе значення, яке хоча і не в повній мірі визначає саме інформаційно-комунікативне забезпечення, проте визначає нормативні основи діяльності Вищої ради правосуддя має Закон України «Про Вищу раду правосуддя». Так у статті 1 даного Закону вказується, що «Вища рада правосуддя є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів. Відповідно до пункту 4 розділу III «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону Вища рада правосуддя утворюється шляхом реорганізації Вищої ради юстиції» [19].

Відповідно до підпункту 1 пункту 16-1 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України до утворення Вищої ради правосуддя її повноваження здійснювала Вища рада юстиції. До обрання (призначення) членів Вищої ради правосуддя остання діяла у складі членів Вищої ради юстиції протягом строку їх повноважень, які не можуть тривати довше ніж до 30 квітня 2019 року. Обрання (призначення) членів Вищої ради правосуддя здійснюватиметься не пізніше 30 квітня 2019 року» [18].

12 січня 2017 року Вищою радою юстиції прийнято рішення про реорганізацію Вищої ради юстиції у Вищу раду правосуддя, набуття членами Вищої ради юстиції статусу членів Вищої ради правосуддя та здійснення повноважень членів Вищої ради правосуддя. Згідно з випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань 15 березня 2017 року в результаті перетворення утворена Вища рада правосуддя.

Таким чином, можливо сказати, що основними актами якими визнається діяльність Вищої ради правосуддя є Конституція України та два базових законодавчих акти - Закон України “Про судоустрій і статус суддів” і Закон України “Про інформацію”.

Щодо нормативно-правового підґрунтя інформаційно-комунікаційної діяльності органів правосуддя, то варто сказати, що воно закладено у Законі України “Про інформацію” – загальному, «нормативному акті, який відображає головні положення міжнародних стандартів у сфері інформаційних відносин.

Закон встановлює загальні правові засади одержання, використання, поширення і зберігання інформації, закріплює право особи на інформацію в усіх сферах суспільного і державного життя України. Закон проголошує, що кожний учасник інформаційних відносин для забезпечення його прав, свобод і законних інтересів має право на одержання інформації про: діяльність органів державної влади; діяльність народних депутатів; діяльність органів місцевого і регіонального самоврядування та місцевої адміністрації, те, що стосується його особисто» [20].

Таким чином, можливо сказати, що інформаційно-комунікаційна діяльність органів правосуддя в Україні базується перш за все, на загальному інформаційному законодавстві.

Відповідно до згаданого вище Закону України “Про інформацію”, право на інформацію забезпечується: «обов’язком органів державної влади, а також органів місцевого і регіонального самоврядування інформувати про свою діяльність та прийняті рішення, вільним доступом суб’єктів інформаційних відносин до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів, створенням у державних органах спеціальних інформаційних служб або систем, що забезпечували б у встановленому порядку доступ до інформації»[20].

Варто зауважити, що органи правосуддя в Україні мають тісний взаємозв’язок із органами державної виконавчої влади, адже незважаючи на самостійність трьох гілок влади в Україні, суди є органами, що можуть розглядати випадки порушення норм прав, відповідними державними органами.

У зв’язку із чим, зазначимо, що до нормативних актів, які визначають порядок інформування органами влади про свою діяльність та ухвалені рішення, належить Закон України “Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації”. Законом передбачено, що засоби масової інформації України, відповідно до законодавства України, «мають право висвітлювати усі аспекти діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов’язані надавати ЗМІ повну інформацію про свою діяльність. Засоби масової інформації можуть проводити власне дослідження та аналіз діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати їй оцінку, коментувати» [21].

Таким чином, можливо підкреслити виключний процес взаємодії органів державної влади, в тому числі і правосуддя та уповноважених працівників засобів масової інформації у процесі інформаційно-комунікаційної діяльності.

Відповідно до цього Закону, «органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні активно співпрацювати із засобами масової інформації та в межах коштів, передбачених у Державному або місцевих бюджетах, на висвітлення їх діяльності, формувати замовлення засобам масової інформації на: проведення прямих теле- і радіотрансляцій про їх діяльність; організацію систематичних (проблемних, тематичних) теле- і радіопередач та сторінок (рубрик) у друківаних засобах масової інформації; створення та поширення інформації, авторських матеріалів про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування роз'яснювального характеру; створення спеціальних звітів і репортажів про важливі події, що відбуваються у державі, про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування» [21].

Відповідно до Указу Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 “Про Стратегію сталого розвитку “Україна-2020”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275 “Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік” розвиток електронного урядування визначено одним з першочергових пріоритетів реформування системи державного управління. «Також у рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог. Електронне урядування - форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян» [22].

В аналізі нинішнього стану правосуддя, який подано у Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, схвалений Указом Президента України від 20.05.2015 року №

276/2015 «акцентується на недостатньому рівні єдності та послідовності судової практики, відсутності чи недостатньому рівні використання можливостей сучасних інформаційних систем (електронне правосуддя). З огляду на це, вказана Стратегія, з-поміж напрямів реформування системи судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів виокремлює забезпечення належної координації правових інститутів та єдності інформаційної системи. Підвищення ефективності правосуддя та оптимізація повноважень судів різних юрисдикцій планується досягти шляхом: поетапного впровадження інструментів «електронного правосуддя», що дасть змогу користувачам звертатися до суду, сплачувати судовий збір, брати участь у провадженнях та отримувати необхідну інформацію і документи електронними засобами; забезпечення широкого використання інформаційних систем для надання більшої кількості послуг «електронного правосуддя»; створення в судах інформаційних систем електронного менеджменту, зокрема введення повноцінних електронних систем, у тому числі системи електронного документообігу, та відстеження справ (до вищих інстанцій), електронних повідомлень, електронних викликів, електронного розгляду справ (у деяких випадках), електронних платежів, аудіо- та відеофіксації засідань, інформаційної системи внутрішньої бази даних, інформаційної системи законодавчої бази даних, удосконалення системи забезпечення рівного та неупередженого розподілу справ між суддями, зокрема, визначення судді та (або) складу колегії суддів на всіх стадіях судового провадження» [23].

У дослідженні даного питання, неможливо не згадати про щорічну доповідь за 2019 рік щодо стану забезпечення незалежності суддів в Україні, яку готують кожного року Вища Рада правосуддя і в якій одним із розділів є саме інформаційно-комунікаційне забезпечення органів правосуддя в Україні.

Так, у «даній доповіді вказано, що функціонування електронного правосуддя в Україні має забезпечити Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, створення якої передбачено змінами до процесуальних кодексів, що набрали чинності у грудні 2017 року» [24].

Наказом Державної судової адміністрації України від 7 листопада 2019 року № 1096 затверджено Концепцію побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Відповідно до цієї Концепції змінено архітектуру побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі - ЄСІТС) та терміни її створення. Концепція побудови ЄСІТС визначає: «принципи створення ЄСІТС; методи та засоби забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки процесів підготовки, прийняття та контролю виконання управлінських рішень шляхом автоматизованого збору, накопичення, обробки, аналізу інформації; стратегію формування, функціонування та розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності судів, органів та установ системи правосуддя» [25].

У концепції побудови ЄСІТС визначені структура, організація та принципи побудови ЄСІТС з використанням сучасних програмно-технічних засобів.

Відповідно до вказаної концепції впровадження ЄСІТС має забезпечити: доступ користувачів до електронних документів, автоматизований гарантований обмін документами в режимі онлайн між судами, органами та установами системи правосуддя та учасниками судового процесу, що є зовнішніми користувачами ЄСІТС; реалізацію інструментів електронного правосуддя згідно з вимогами

чинного законодавства, створення єдиної системи електронного документообігу та контролю виконання доручень, яка забезпечить автоматизований рух документів та контроль за проходженням і виконанням документів у повному

обсязі, що суттєво вплине на скорочення термінів підготовки та прийняття рішень; уніфікацію та оптимізацію процесів діяльності судів, органів та установ системи правосуддя; прискорення процедур розгляду судових справ, реєстрації та публікації судових рішень за рахунок автоматизації всіх складових судового документообігу; ефективну інформаційну взаємодію судів, органів та установ системи правосуддя з іншими державними органами та установами; створення

єдиної системи управління документами, що забезпечить можливість колективної роботи з документами в судах, органах та установах системи правосуддя». [26].

Таким чином, можливо підсумувати, що нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя в Україні, це сукупність нормативно-правових актів та норм, котрі визначають основні механізми реалізації та ефективної взаємодії органів правосуддя України у процесі обміну інформацією з іншими важливими соціальними інституціями такими, як: органи державної влади, місцевого самоврядування, громадянське суспільство, засоби масової інформації та іншими.

Щодо основних нормативно-правових актів, то варто відмітити:

Конституцію України, як основний закон України; Закон України “Про судоустрій та статус суддів” та Закон України “Про Вищу раду правосуддя”, як законодавчі акти, якими безпосередньо визначено регулювання відносин у сфері правосуддя та Закон України “Про інформацію”, яким визначено основні механізми реалізації інформаційних та комунікативних аспектів діяльності органів правосуддя.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 2 МЕХАНІЗМ АДМІНІСТРАТИВНОПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ РАДІ ПРАВОСУДДЯ

2.1. Інституційно-організаційний механізми інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя

Сучасний стан розвитку цивілізації є відображенням інформаційного суспільства, яке виникло внаслідок інформаційної революції¹ розвитку інформаційних технологій та всесвітньої мережі інтернет, котрі повністю змінюють вектор суспільного розвитку. Історична заміна від постіндустріального до інформаційного суспільства проходить нерівномірно, котрі обумовлені тенденціями розвитку світової спільноти, а також національною специфікою. Сьогодні поняття «інформаційне суспільство» вживають як суспільство, в котрому всі сфери суспільної діяльності перебувають в залежності від інформаційної взаємодії, як в межах однієї держави так і на міжнародному рівні.

На даний час, майже кожна розвинена держава Світу необхідна впроваджувати інформаційні реформи інформаційної сфери шляхом використання сучасних умінь та навичок в інформаційно-комунікативній сфері, а також впроваджувати інформаційно-комунікативні технології. Інформаційне суспільство вже стало глобальним соціальним, політичним та ідеологічним явищем.

Для прикладу, за результатами опитування Центру Громадськості:

– 27 % – намагаються отримати інформацію про роботу влади на сайтах державних установ та органів;

– 29 % – відвідують веб-сайти органів влади та місцевого самоврядування;

34 % українських користувачів Інтернету користуються базами даних законодавства, нормативно-правових актів.

Інформаційними пріоритетами для відвідувачів сайтів органів державної влади стали:

- 7,3% – результатами перевірок, моніторингу та аудитів;
- 8% – державними закупівлями та витрачанням бюджетних коштів;
- 11% – цікавилися проектами рішення відповідних органів;
- 34 % – шукали інформацію щодо режиму роботи і/або прийому

громадян структурних підрозділів та їх посадовців;

40 % намагалося з'ясувати місце, час та види необхідних документів для отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, свідоцтв, посвідчень тощо);

- 41 % – шукали загальну інформацію щодо відповідного органу влади

(його структури, положення тощо);

Здебільшого такий сплеск громадянської активності й попит на демократичний контроль за діяльністю влади пов'язаний із подіями «Революції гідності» [36].

Комунікативна діяльність органів державної влади на сьогодні є вимогою часу. Її реалізація багато в чому залежить від рутинної, щоденної роботи уповноважених осіб та відповідних структурних підрозділів.

Для здійснення повноцінного аналізу інституційного та організаційного механізму інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, необхідним буде перш за все, дослідити загальне поняття інституційно-організаційного механізму у державному управлінні, визначити їх ключові особливості та ознаки.

Так, «під інституційно-організаційним механізмом у державному управлінні розуміють:

- систему правових норм та принципів, узагальнених у законах, підзаконних нормативних та інших правових актах, правовій свідомості, за

допомогою яких відбувається ефективний правовий вплив на відносини в суспільстві» [37, с. 42].

- сукупність взаємозв'язків між формальними та неформальними інститутами; цілісну систему взаємин між певними інститутами, побудовану на комплексі формалізованих правил їх поведінки; «відносини між органами державної влади та організаціями, підприємствами, установами, які функціонують у певній сфері; сукупність способів взаємодії різних організацій і суб'єктів господарювання, встановлену систему взаємодії суб'єктів економіки на основі інститутів; взаємодію різних господарських суб'єктів із метою реалізації їх можливостей» [38, с. 15].

- сукупність «інститутів, організацій, закладів та установ різного рівня і статусу (зокрема і систему органів державного управління і місцевого самоврядування), які забезпечують реалізацію державної політики у певній сфері; сукупність інститутів, які забезпечують належне безперервне функціонування певної системи на основі легітимно встановлених правил, установлених законодавством у визначеній сфері»; [39, с. 110].

- «процес обміну інформацією та ресурсами між інститутами, що забезпечують закріплення норм і правил поведінки та діяльності цих інститутів, їх взаємодії з іншими інститутами зовнішнього середовища» [40].

- «спосіб встановлення порядку, який стабілізує економічну структуру і контролює відповідність загальноприйнятим нормам поведінки систему упорядкування взаємовідносин і ролей суб'єктів та закріплення їх функцій відповідно до вимог традиційних та нових інститутів суспільства; засоби та процедури, які забезпечують налагодження суспільної життєдіяльності громадян відповідно до їх прав та інтересів» [41, с. 12].

- послідовність «певних етапів та фаз, таких як: формування окремих інститутів; побудова їх структури; формування інституційного середовища; інституційне забезпечення функціонування певної сфери, трансформація інститутів» [38, с. 15].

- регламент «дій для досягнення поставлених цілей, який доведений до детальних процедур і закріплений в нормативних актах» [42, с. 167].

- методологію «впливу на формування інституційного середовища сукупність інституційних важелів, стимулів і заходів, спрямованих на забезпечення ефективного розвитку певної сфери (В. Кифяк); сукупність чинників спрямованої дії спонукального типу для забезпечення досягнення очікуваних результатів і реалізації визначених цілей» [43, с. 82].

Таким чином, можливо дійти до висновку, що на сьогоднішній день, не існує одностайної думки серед дослідників у сфері державного управління щодо поняття інституційно-організаційного механізму.

Проте, виходячи із викладених вище позицій, можливо сформувати таке його узагальнене визначення, як складна система, що призначена для практичного здійснення публічного адміністрування та досягнення поставлених цілей, яка охоплює: сукупність органів державної влади і місцевого самоврядування та інших суб'єктів, задіяних у процесі формування і реалізації державної політики у певній сфері; сукупність нормативно-правових актів, які регулюють зміст, процес формування і реалізації державної політики у цій же сфері; а також державну політику щодо формування нових, усунення старих та трансформації існуючих інститутів.

При цьому, «для того щоб такий механізм функціонував, виокремлюють його компонентні елементи: структура, управління, процеси, планування, зв'язки і вплив. Даний перелік не є вичерпним, і за умови сучасних змін може видозмінюватися та доповнюватися» [44, с. 107].

З'ясувавши, в цілому, визначення інституційно-комунікативного механізму, можливо також виділити особливі ознаки саме інституційно-організаційного механізму інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя.

Перш за все, «необхідно сказати про його штучний характер, адже відображає той факт, що механізм є система створена людиною. Це дозволяє відділити його від природних систем» [45, с. 55].

Завжди має «певну мету державного управління. Це дозволяє відділити такий механізм від технічних систем, також створених людиною, але які не мають мети, бо мета властива лише суб'єктам. Той факт, що мова йде про мету державного управління, дозволяє відділити механізм державного управління від економічних систем управління підприємствами» [46, с. 39].

Забезпечує вплив на об'єкт управління. «Це відображає один з головних постулатів теорії управління, який передбачає виділення в системі управління суб'єкта та об'єкта управління. Ця істотна ознака виносить об'єкт управління поза рамки механізму державного управління. Тобто останній відноситься до систем, які є суб'єктами управління» [47, с. 139].

Має матеріальні, фінансові, соціальні, організаційні та інші ресурси. Важливою ознакою механізму державного управління є наявність різноманітних ресурсів, від яких залежить його дієвість.

Складається з певних елементів. «Характер та склад елементів також дозволяє відділити інституційно-організаційний механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя як окремий вид систем. Нами було зазначено, що кожен із науковців по-різному викладає сутність таких елементів» [48, с. 40].

Проте, на наше переконання правильним буде те, що на перший план слід висунути елементи, які визначають суб'єктність механізму державного управління (державні органи управління, установи), що здійснюють вплив на об'єкт управління за допомогою першої групи елементів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін.).

Таким чином, можливо дійти до висновку, що інституційно-організаційний механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя - це цілісна система, яка призначена для практичного здійснення інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, що охоплює сукупність діяльності організацій, що реалізують правила і норми, які визначають інформаційно-комунікаційну діяльність на практиці.

Важливо пам'ятати, що реалізація інформаційно-комунікативної діяльності у будь-якому органі державної влади, місцевого самоврядування чи незалежного органу влади, передбачає можливість створення інформаційно-комунікативних підрозділів.

Так, відповідно до, ст. 6 Закону України “Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування” Інформаційно-комунікативні підрозділи в системі виконавчих органів рад, відповідно до ст. 6 цього Закону, можуть створюватися у формі інформаційних управлінь, інформаційно-аналітичних служб, прес-служб, прес-центрів, управлінь і центрів громадських зв'язків, прес-бюро, апаратів прес-секретарів та апаратів прес-аташе.

Такі інформаційні служби мають право використовувати такі форми підготовки та оприлюднення інформації: «створення архівів інформації про діяльність органів місцевого самоврядування; підготовка і проведення теле- і радіопередач; випуск і поширення бюлетенів (спеціальних бюлетенів), прес-релізів, оглядів, інформаційних збірників, експрес-інформації тощо; проведення прес-конференцій, брифінгів, організація інтерв'ю з керівниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування для працівників вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації; забезпечення публікацій (виступів) у засобах масової інформації керівників або інших відповідальних працівників органів місцевого самоврядування; інші форми поширення офіційної інформації, що не суперечать законодавству України» [21].

Щодо таких підрозділів у Вищій раді правосуддя, то варто відмітити, що відповідно до Рішення Вищої ради правосуддя від 8 серпня 2017 року № 2384/0/15-17 “Про утворення при Вищій раді правосуддя Прес-центру судової влади України та затвердження Положення про Прес-центр судової влади України” Із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Вищої ради правосуддя від 23 липня 2020 року № 2253/0/15-20” було створено такий орган реалізації інформаційно-комунікативної діяльності.

Такий орган, було створено, з метою: «налагодження належних відносин судової влади та суспільства, забезпечення авторитету правосуддя, зростання рівня довіри до судової влади, гарантування права громадян на інформацію, широкого та системного висвітлення діяльності судової системи в засобах масової інформації, враховуючи участь Вищої ради правосуддя у суддівському врядуванні, створенні умов для захисту авторитету правосуддя, та на виконання додатка 4 до Меморандуму про взаємодію та співпрацю представників системи правосуддя» [49].

Важливим у дослідженні даного питання буде вказати на основні пріоритетні складові такого механізму інформаційно-комунікативної діяльності, виходячи з концепції канадського вченого Дж. Томсона, який визначав їх три: «Технічний (включає різні технічні засоби, які забезпечують реалізацію інформаційно-комунікативних процесів) є важливою складовою інформаційної діяльності органів державної влади, оскільки забезпечує функціонування спеціальних організаційних структур, кадрових центрів, які відповідають за технології збереження та передачі інформації, гарантуючи тим самим адекватність відповідних комунікативних повідомлень та їх просування у всій державно-управлінській вертикалі. Органи державної влади мають володіти необхідною кількістю каналів для поширення офіційної інформації у формі мовних (брифінгів, інтерв'ю керівників) паперових (урядові бюлетені, публікації у газетах та журналах), візуальних та електронних (канали державного телебачення, національні та регіональні системи зв'язку і т.п.), які забезпечують безперебійну комунікацію зі своїми громадянами;» Інфлуентальний (забезпечує ступінь впливу інформації на людську свідомість) рівень інформаційно-комунікативної діяльності держави визначає джерела, передумови та фактори ефективності функціонуючих на інформаційному ринку ідей та уявлень про систему державного управління. Саме тому, на думку вченого “для підвищення ефективності своєї діяльності у даному напрямку окремі суб'єкти державно-управлінської практики мають керуватись уявленнями адресної подачі інформації, враховуючи особливості аудиторії, яка має справу з певними

повідомленнями. позиціонуванні лозунги та заклики мають відповідати умовам соціального середовища, орієнтуватись на діючі у груповій та масовій свідомості традиції та звичаї, домінуючі стереотипи та звички. Саме ці рівні, на

думку вченого дозволяють виявити та найбільш детально описати основні компоненти державно-управлінської комунікації, які забезпечують умови

ефективної взаємодії суб'єктів державно-управлінської діяльності з їх безпосередніми партнерами Семантичний (розкриває залежність процесів передачі інформації та виникнення комунікації між суб'єктами від вживаних

знаково-мовних форм). Саме тому органи державної влади у своєму арсеналі

мають володіти такими інституційними структурами, які б запроваджували відповідні мовні форми, для подолання протиріч між спеціалізованими і неспеціалізованими споживачами урядової інформації. Саме тому державно-

управлінська інформація має бути багатозначною, лінгвістично різнобічною і при цьому семантично цілісною» [50].

Отже, можливо дійти до висновку, що інституційно-організаційний механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя є складним процесом у якому бере участь уповноважений орган, що створюється

Вищою радою правосуддя та діяльність якого спрямована на реалізацію трьох

основних складових такого механізму: семантичний (розкриває залежність процесів передачі інформації та виникнення комунікації між суб'єктами від вживаних знаково-мовних форм), інфлуентальний (забезпечує ступінь впливу

інформації на людську свідомість), технічний (включає різні технічні засоби, які забезпечують реалізацію інформаційно-комунікативних процесів).

2.2. Особливості окремих видів механізмів інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя

У зв'язку із тим, що дослідження механізму інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя є поняттям родовим, завжди буде необхідність у дослідженні, для початку, механізмів інформаційно-комунікативної діяльності в цілому, для кожного органу державної влади чи місцевого самоврядування а вже потім визначати, які з них є саме характерними для Вищої ради правосуддя.

Крім, інституційно-організаційного механізму інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя, існує ще декілька інших механізмів, що об'єктивно впливає із загальних положень про механізми державного управління.

Для прикладу, можна навести різновиди механізмів інформаційно-комунікаційної діяльності у органах місцевого самоврядування та відобразити їх такої схемі:

В цілому, якщо дослідити даний перелік механізмів, можливо відмітити, що нами було об'єднані певною мірою організаційний та ресурсний блок у

минулому підрозділі, в один єдиний організаційно-інституційний механізм, щодо нормативно-правового регулювання (механізму), то варто відмітити, що для кожної інформаційно-комунікативної діяльності органів державної влади, буде характерним даний механізм, у тому числі і для Вищої ради правосуддя, адже без належно закріплених норм реалізації інформаційно-комунікативної діяльності, неможливого буде її відповідна реалізація.

Щодо інших теорій існування механізмів інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, то необхідним буде навести ще кілька позицій науковців.

О.А. Бажирова говорить про те, що «основними механізмами інформаційно-комунікативної діяльності в органах державної влади, можуть виступати: інформування промадськості (одностороння взаємодія), інтерактивна взаємодія (двостороння взаємодія), зворотна взаємодія. Також було б цілком доречним, якщо до основних механізмів комунікації можна було б віднести чотири основні блоки: правовий, ресурсний, інформаційний та організаційний (зокрема, цілі управління, елементи об'єкта, методи впливу — принципи)» [51, с. 338].

Р.М. Рудницька «здійснила класифікацію механізмів державного управління за методами (організаційні, економічні, психологічні, спеціальні), важелями (економічні, фінансові, правові), інструментами (технології, програми) та політикою (економічна, соціальна, фінансова, культурна, промислова) й включила правове, інформаційне та нормативне забезпечення. Головним чином, автор впевнена, що механізм державного управління повинен формуватись на таких принципах, як цілеспрямованість, безперервність, планованість, динамізм, несуперечливість, цілісність, автономність, моделювання та ефективність» [52, с. 57-58].

Таким, чином можливо, додатково ще виділити правовий, мотиваційний та економічний механізми інформаційно-комунікативної діяльності.

Правовий механізм «включає процедуру створення, реалізації та дотримання норм права суб'єктами управління та об'єктами управління, що регламентуються нормативно-правовими актами й законодавчими документами.

Даному механізму притаманні дві властивості: перша – зв'язок з визначеною метою, що проявляється в реалізації інтересів, друга – системний характер, що відображає взаємопов'язані між собою правові інструменти. Отже, за допомогою правового механізму здійснюється реалізація інтересів суб'єктів управління та об'єктів управління, спрямованих на задоволення потреб громадян через інструментальну правову базу» [53, с. 423].

Мотиваційний механізм – це технологічний інструмент, за «допомогою якого запускається процес спонукання працівника, а у даному випадку державного службовця, до діяльності з метою досягнення не тільки своїх інтересів (цілей, мети), а й інтересів (цілей, мети) організаційної структури, в якій він працює. Отже, мотивація для комплексного механізму державного управління виступає стимулюючим інструментом для виконання покладених на суб'єкти й об'єкти управління функцій, завдання, повноваження задля отримання бажаної результативності» [54, с. 60].

Економічний механізм полягає у послідовному застосуванні сукупності методів та важелів, що спрямовують діяльність суб'єктів господарювання у певному напрямі або спонукують їх до досягнення встановлених цілей за рахунок надання їм матеріальної (фінансової) винагороди чи позбавлення їх частки матеріального ресурсу в разі виконання суб'єктами управління небажаних дій» [55, с. 188].

Досліджені механізми інформаційно-комунікативної діяльності не є вичерпними і ряд науковців та дослідників у сфері державного управління також виділяють: політико-правовий, партисипативний, конституційно-правовий.

Політико-правовим механізмом визначено комплекс адміністративно-організаційних заходів, спрямованих на координацію та взаємодію органів публічної влади всіх рівнів, які керуються чинними нормативно-правовими актами і реалізують стратегічні державні рішення [56].

Партисипативний механізм управління, який передбачає широке залучення громадськості у процеси прийняття рішень, у безперервний діалог щодо основних стратегій розвитку держави, наявних проблем та шляхів їх

розв'язання, підтримку критичного мислення та обов'язкової соціальної відповідальності [57].

Конституційно-правовий механізм «існує у сфері конституційних відносин і реалізується у відповідальному стані суб'єктів конституційно-правових відносин (позитивний аспект) за здійснення їх правового статусу та компетенції, а у випадках його порушення – у примусовому перенесенні заходів впливу (негативна відповідальність), суть яких полягає у вилученні із сфери політики шляхом позбавлення права здійснювати державну владу» [58, с.112].

Таким чином можливо визначити, що в даний час існує досить велика кількість механізмів інформаційно-комунікативної діяльності органів державної влади.

Розглядаючи інформаційно-комунікативну діяльність Вищої ради правосуддя, то варто відмітити насамперед партисипативний та нормативно-правовий механізми, що мають особливе значення саме для такої діяльності Вищої ради правосуддя.

Партисипативне управління, на думку науковців та практиків, є одним з найперспективніших напрямів сучасного управління у різних галузях суспільної діяльності – бізнесі, освіті, соціальних відносинах [59, с.21].

Партисипативне «управління є одним із сучасних ефективних методів управління, що передбачає децентралізацію управління, його демократизацію, участь суб'єктів діяльності в управлінні, ефективне використання потенціалу людських ресурсів для їх розвитку та розвитку організаційної системи. Воно змінює систему мотивації працівників організації та підвищує її міцність. Водночас партисипація не применшує права та відповідальність керівників. Ціллю партисипативного управління є, по-перше, підвищення рівня задоволення працівників своєю діяльністю, а по-друге, забезпечення найбільш ефективного функціонування організації». [60, с. 48]

Останнім часом спостерігається тенденція удосконалення процесу публічного управління за рахунок перенесення успішних управлінських методів та інструментів з комерційної сфери до державної. Саме тому актуальним наразі

є розвиток у системі публічного управління партисипативного стилю взаємодії влади з населенням, який передбачає широке залучення громадськості у процеси прийняття рішень органами державної влади, налагодження безперервного діалогу щодо основних стратегій розвитку держави, наявних проблем та шляхів їх розв'язання [57].

Державні органи, в «цьому контексті, розглядаються як органи публічної влади, а політичні партії є виразниками інтересів населення поряд із активною частиною громадянського суспільства, а також експертним, професійним та бізнес-співтовариством» [61, с. 181].

Як слушно зазначає дослідник даного питання І. Абрам'юк, «під партисипативними механізмами слід розуміти «лише ті механізми громадянської активності, які передбачають реагування влади у певний визначений спосіб», тобто мають певні правові наслідки» [62, с. 7]. Таким чином, ключовою складовою даного механізму взаємодії виступає ефективний зворотний зв'язок органів виконавчої влади та суспільства, що підвищує рівень їх співпраці та сприяє ефективній діяльності органів виконавчої влади.

Серед переваг партисипативного «механізму співпраці також можна виділити потенційну можливість ефективного розв'язання соціальних конфліктів за рахунок врахування думки населення відносно тих чи інших дій державних органів, а також досягнення максимальної соціальної ефективності публічного управління через задоволення потреб та інтересів різних соціальних груп населення, виразниками яких є, у тому числі, й політичні партії [61, с. 181].

Однак, поряд із цим, окремі дослідники зазначають, що партисипативні механізми взаємодії органів державної влади та населення на рівні представницької демократії не можуть повною мірою забезпечити інтереси громади, а, тим більше, кожного її члена. Це пояснюється залежністю представницької демократії від виборів, які відбуваються через відносно тривалі проміжки часу. А тому вплив громадян через політичні партії на владу в даному випадку є не постійним, а періодичним. У зв'язку із цим партисипативний механізм є більш дієвим при його використанні в межах невеликих

територіальних громад. Таким чином, реалізовується підхід, заснований на уявленні про вирішальну роль у суспільних відносинах не політичної партії, а «конкретної людини, індивіда» [62, с. 9].

Отже, можливо дійти до висновку, що партисипативний механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя характеризується наявністю тісної взаємодії громадянського суспільства з органами правосуддя.

Також важливе значення має правовий механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя.

Варто відразу відмітити, що його ще називають нормативний механізм, або нормативно-правовий. Пропонуємо його розглядати, як нормативно-правовий механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя.

Будь-яка система управління, функціонує в «межах більш загальної системи, а відтак право як конститутивний компонент управління не тільки створює правовий режим функціонування, а й у загально-нормативній формі віддзеркалює мету, завдання і програми державного управління. Фактично опосередковуючи майже весь комплекс управлінських дій, право стає визначальним елементом правомірності у здійсненні державного управління, створенні режиму його законності, закріплення об'єктивно зумовлених організаційних структур та раціонального порядку їх діяльності. Тобто, є підґрунтям для досягнення високої ефективності управлінської діяльності шляхом оптимального використання всіх чинників, що впливають на ефективність управління» [63, с. 88].

Саме цим обумовлюється необхідність такої складової структури механізму державного управління - нормативно-правової, де правова визначає всю можливу сукупність режимів функціонування, а нормативна формується за рахунок розпоряджень та рішень органів влади. З урахуванням різного ступеня стабільності кожного із елементів слід сказати, що зміна правових актів відбувається значно повільніше, ніж нормативних, чим обумовлюється більш

істотне значення останньої для функціонування механізму державного управління.

Таким чином, наявність нормативно-правового компоненту забезпечує органічний взаємозв'язок між системою управління місцевого, регіонального рівня та державного, "вписуваність" частини в ціле [64, с. 109].

Нормативно-правове забезпечення інформаційно-комунікативної взаємодії передбачає: всебічне використання засобів і форм юридичного впливу на об'єкт управління з метою підвищення ефективності комунікації (зокрема, опрацювання нормативних актів, що регулюють функціональні й правові відносини у процесі задоволення інформаційно-комунікативних потреб населення і самих органів влади, сукупність правових норм, втілених у внутрішні документи), державне регулювання і державну підтримку комунікативної взаємодії [65, с. 79].

Забезпечення принципів відкритості та прозорості у державному управлінні передбачає закріплення цього принципу на законодавчому рівні та обов'язкову нормативно-правову регламентацію механізмів реалізації. В Україні забезпечення відкритості суб'єктів владних повноважень регламентується

Законами України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992, зі змінами та доповненнями [20], "Про доступ до публічної інформації" [66] та "Про центральні органи виконавчої влади" [67].

Основними недоліками чинних нормативно-правових актів, які мають забезпечувати ефективну взаємодію органів державної влади з громадськістю, є фрагментарність і несистемний підхід в реалізації відповідних заходів. Значним недоліком комунікативної сфери України є високий рівень утаємниченості й прихованості інформації щодо діяльності її як державних, так і недержавних суб'єктів.

Нормативно-правовий механізм за напрямом державного регулювання забезпечує управління та регулювання діяльності в телекомунікаційній царині, включаючи: розподіл та використання радіочастотного, номерного ресурсів та адресного простору мережі Інтернет, доступ на ринок, здійснення державного

контролю та нагляду за ринком; регулювання ринку е-комунікацій щодо будівництва, експлуатації та використання телекомунікаційних мереж загального користування; регулювання надання та отримання телекомунікаційних послуг.

Крім нормативно-правового та партисипативного можливо ще назвати, механізм ресурсного забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, який включає кадрове, технічне забезпечення та науково-методичне забезпечення, форми, методи, технології взаємодії з оточуючими, добір, розстановку, просування кадрів, їх професійне навчання, фінансування програм розвитку комунікації, інформаційні ресурси (засоби, програми, технології).

Новим інструментом підтримки взаємодії влади та громадянськості стануть обласні цільові програми сприяння розвитку громадянського суспільства та співпраці органів влади й інститутів суспільства. Завданнями таких програм є створення умов для розвитку громадянського суспільства, налагодження співпраці влади та інститутів суспільства, фінансова підтримка ініціатив для спільного вирішення завдань регіональної політики. У межах програм передбачаються фінансові ресурси для проведення публічних консультацій із громадянськістю, вивчення громадської думки, проведення конкурсів соціальних проєктів серед громадських організацій, створення ресурсних центрів громадських ініціатив, навчання державних службовців та представників громадських організацій використанню інструментів громадської участі, проведення форумів соціальних інвестицій тощо [68, с. 55].

Таким чином, можливо дійти до висновку, що нормативно-правовий та партисипативний механізм інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя разом із організаційно-інституційним механізмом забезпечують повноцінну реалізацію інформаційно-комунікативної діяльності.

2.3. Аналіз реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя

Інформаційно-комунікативна діяльність виступає важливим атрибутом діяльності органів влади в сучасних умовах, виконуючи цілу низку важливих функцій. На сучасному етапі розвитку українського суспільства особливого значення набуває їх використання під час побудови взаємодії з інститутами громадянського суспільства. За умов їх застосування на основі підходів «нової публічної служби» та теорії політичних мереж, які найбільше відповідають вимогам сьогодення, дані технології сприятимуть зміцненню авторитету органів влади, зростанню громадської активності, підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, ефективності соціально-економічної політики, і як наслідок, підвищенню якості та рівня життя громадян. При цьому підвищення ефективності та результативності діяльності влади досягається за рахунок більш активного підключення структур громадянського суспільства до реалізації цілей, стратегій, завдань державного управління. Отже, в сучасних умовах, інформаційно-комунікативна діяльність може стати новим інструментом розкриття потенціалу громадських структур, забезпечення більш активної участі громадян у діяльності органів державного управління, а також підвищення відповідальності та підзвітності влади, побудові сучасної демократичної системи державного управління [6].

Пріоритетними для Вищої ради правосуддя залишаються динамічна робота із журналістами, забезпечення вчасної, адекватної, побудованої на зрозумілих фактах реакції на журналістські матеріали.

Зауважимо, що в довіднику «Основні засади діяльності прес-служб органів державної влади та місцевого самоврядування: світовий та український досвід» автори виділяють існуючі підходи до побудови прес-служб (як різновиду інформаційних служб):

- 1) прес-служба як ключовий механізм управління під безпосереднім підпорядкуванням керівника;
- 2) прес-служба як проміжна ланка між організацією та зовнішніми суб'єктами;

3) модель аутсорсингу, тобто доручення виконання ряду функцій стороннім організаціям.

Виходячи з розглянутої типології, Україна втілює перехідну модель відносин держави і суспільства – реалізуючи завдання керівництва та обмежуючись моніторингом засобів масової інформації [69, с. 27].

Якщо, аналізувати Звіт діяльності Вищої ради правосуддя за 2019 рік, то особливе місце також належить діяльності у сфері інформаційно-комунікативної політики.

Так, за 2019 рік управління інформації та забезпечення комунікаційної діяльності секретаріату Вищої ради правосуддя протягом звітного року демонструвало політику доступності та відкритості у роботі з медіа, оперативно надаючи представникам ЗМІ та громадськості повну інформацію про діяльність Ради. Створено умови для безперешкодного доступу громадян, у тому числі й ЗМІ, до публічної інформації про діяльність органу. Також Рада гарантує надання достовірної та об'єктивної інформації про виконання своїх функцій і повноважень, своєчасне та адекватне реагування на ситуації, що потребують публічної реакції з боку посадових осіб державного органу [70].

Іншою стороною роботи інформаційних підрозділів є їх постійна реорганізація, яка відображає відсутність визначеної стратегії та системного бачення функцій. Наслідками реорганізації є плинність кадрів, звільнення досвідчених робітників, зміна функціональних обов'язків. Наразі невирішеним залишається питання щодо місця підрозділів у структурі апарату влади. Досить часто вони перебувають у складі управлінь і департаментів, не маючи прямого виходу на керівництво, що знижує оперативність їх роботи. У таких умовах стратегічна комунікація повинна базуватися на принципах когерентності (взаємоузгодженості), гнучкості та інституційної пам'яті [71, с. 350].

Вища рада правосуддя бере участь у громадських обговореннях, надає обґрунтовані пояснення щодо прийнятих рішень, реагує на критику. Серед головних задекларованих принципів комунікаційної взаємодії – партнерство, що означає готовність до співпраці зі ЗМІ, громадянами, інститутами

громадянського суспільства через участь у спільних заходах, інші форми взаємодії.

Крім того, на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя оприлюднюються рішення Ради та висвітлюються всі аспекти її діяльності (щодо робочих засідань, тендерів, фінансових звітів).

Одним із шляхів відновлення довіри є робота з інформування про підстави прийняття рішень, з роз'яснення процедур, згідно з якими діє Рада, принципів, які захищає Вища рада правосуддя, детальне, покрокове пояснення мотивів і причин дій, усіх процесів, які відбуваються у Раді [70].

На сучасному стані ми стикаємося із ситуацією, коли в Вищій раді правосуддя спостерігається відсутність централізації в організації інформаційного забезпечення, тобто основні завдання та функції із цього напрямку розподіляються між декількома структурними підрозділами. Зазвичай до цього переліку відносять: загальний відділ, прес-службу, відділ роботи зі зверненнями громадян, сектор контролю, організаційний відділ. До того ж пошук, аналіз інформації та підготовку матеріалів для прийняття управлінського рішення здійснюють майже всі структурні підрозділи органів місцевого самоврядування [72, с. 47].

За звітний період управлінням інформації та забезпечення комунікаційної діяльності розміщено на сайті більше 924 новин та повідомлень, близько 263 анонсів, 235 оперативних результатів розгляду питань порядку денного засідань, 3917 актів Вищої ради правосуддя, здійснено редагування 26 333 документів.

На офіційному веб-сайті ВРП також розміщено інформацію про відсторонення суддів від здійснення правосуддя, про притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, реєстр повідомлень суддів про втручання в діяльність [70].

З точки зору удосконалення інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя варто сказати, що після роботи у виданнях «Закон і Бізнес», «День», «Дзеркало тижня», «Кореспондент», «Коментарии» та ін. перехід з журналістики був нелегким. Зробити роботу прес-служби Вищої ради

правосуддя такою, як вона має бути з журналістської позиції, було для мене викликом. Проте наразі я працюю на держслужбі стільки ж, стільки пропрацювала в ЗМІ. Відтак, прес-служба сприймається як міст (сполучна ланка) між двома світами, що впливає на концепцію роботи, де потрібно враховувати потреби як суддів, так і громадськості, вибудовувати діалог та шукати точки дотику. Голова Вищої ради правосуддя поставив завдання налаштувати роботу Прес-центру судової влади України таким чином, щоб він став постійним джерелом інформації про роботу суду, центром взаємодії та комунікації між представниками ЗМІ, громадськістю та судами [73].

Питання взаємодії та комунікації є також одним з компонентів Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [74]. Зокрема зазначено, що взаємодія держави з громадянським суспільством на основі партнерства необхідна для розвитку України як правової та демократичної держави.

Важливим елементом успішності рівня самоврядування має стати залучення членів територіальної громади до розвитку території та ухвалення управлінських рішень.

Крім того, глава 14 розділу 5 Угоди про асоціацію України з ЄС прописує необхідність реформування та становлення взагалі інформаційного суспільства, яке включає в себе е-послуги, електронне урядування і електронну демократію. А стаття 392 Угоди затверджує, що «Сторони обмінюються інформацією, найкращою практикою та досвідом, здійснюють спільні заходи з метою розвитку всеохоплюючої нормативно-правової бази та забезпечення ефективного функціонування та неспотвореної конкуренції на ринках електронних комунікацій» [74].

Відтак, відповідно до Угоди про Асоціацію, основні цілі розвитку інформаційного суспільства та комунікативної політики в Україні до 2020 року мають бути гармонізовані з орієнтирами розвитку, визначеними в рамках європейської стратегії економічного розвитку «Європа 2020: стратегія розумного, сталого і всеосяжного зростання» та ініціативи «Цифровий порядок денний для Європи». Саме тому в Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»

серед довгострокових очікувань передбачено забезпечення відкритості, прозорості й підзвітності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування [75].

Таким чином, можливо сказати, що удосконалення інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, сприятиме утвердженню та закріпленню статусу України в міжнародній спільноті, як держави із налагодженою системою інформаційно-комунікативних зв'язків серед органів державної влади та місцевого самоврядування, а також органів правосуддя.

Підсумовуючи, доцільно звернути увагу на необхідність сьогодні вдосконалити механізми регулювання процесів обміну інформацією у Вищій раді правосуддя, зокрема результатом комунікативної реформи повинно стати всебічне вивчення громадської думки й своєчасне протизування критичної маси громадського невдоволення. Насамперед, варто зосередитись на першочергових заходах, а саме:

- визначенні пріоритетів у сфері суспільних комунікацій;
- забезпеченні взаємодії, побудови вертикальної і горизонтальної ієрархії комунікацій;
- узгодженні механізмів інформування та зворотного зв'язку;
- визначенні органу, відповідального за розроблення, впровадження та контроль за реалізацією державної комунікативної політики.

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАДЕННЯ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ РАДІ ПРАВОСУДДЯ

3.1. Характеристика інструментів побудови довіри до органів правосуддя в Україні та міжнародних спільнотах

Система правосуддя в Україні від моменту набуття державою незалежності фактично перебуває у стані постійного реформування. Як правило, кожен реформаторський захід у цій сфері запроваджується під гаслами забезпечення незалежності судової влади, наближення національної судової системи та судочинства до міжнародних і європейських норм і стандартів.

Тим часом, довіра громадян — це особливе джерело сили судової влади й одночасно показник її ефективності. Влада, що не має підтримки населення, якій не довіряють люди, не життєздатна. Збереження такого стану справ може призвести до підвищення соціальної напруги в суспільстві. Зміцнення ж авторитету суду сприятиме досягненню суспільного визнання цього інституту, що вважатиметься в довірі до нього суспільства. Тому, серед найважливіших завдань, що стоять перед судовою владою в державі, — це здобути довіру громадян, зміцнити свій авторитет і підвищити соціальний статус у суспільстві [76, с. 27].

Напередодні Революції Гідності (кін. 2013 – поч. 2014) рівень довіри до судів в Україні був одним з найнижчих у світі і найнижчим у країнах колишнього Радянського Союзу. За індексом сприйняття корупції у 2014 році Україна була 142-ою зі 175 держав, де проводилися дослідження. У суспільстві домінували й продовжують домінувати переконання щодо корумпованості більшості суддів, залежності від політиків та олігархів, кругової поруки в судовій системі. Після Революції Гідності український парламент зробив принаймні три спроби задля зміцнення довіри громадськості до судової влади, зокрема, внісши зміни до Конституції для утілення європейських стандартів, надавши суддям більшої

автономії. Однак заходи щодо зміцнення довіри протягом останніх чотирьох років у короткостроковій перспективі виявилися неефективними, хоча певний прогрес може стати відчутним у більш віддаленій перспективі. Суди й далі залишаються з найнижчими показниками довіри у Європі. За індексом сприйняття корупції у 2018 році Україна дещо піднялася – на 120 сходинку зі 180 держав (здебільшого завдяки законодавчим змінам, які ще не впроваджені повноцінно у життя) [77].

Низький рівень довіри до судової системи в Україні нівелює реалізацію закріпленого в Конституції України право громадян на судовий захист.

Критеріями якісної реалізації судової реформи є забезпечення доступу громадян до правосуддя, їх права на справедливе судові рішення та гарантування реальної незалежності суддів. Діяльність прозорих, чесних судів відповідає очікуванням українського суспільства. Численні експертні висновки свідчать, що проблеми в

судовій системі України пов'язані із діяльністю органів суддівського врядування. Необмежена дискреція членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України при проведенні конкурсних процедур добору суддів та їх кваліфікаційного оцінювання, затягування розгляду членами Вищої ради правосуддя дисциплінарних скарг на дії суддів, знижує ефективність діяльності

судів усіх інстанцій [78. с. 13].

Наявність проблеми недовіри громадян до органів правосуддя в Україні протягом уже досить довгого часу є предметом розгляду у працях великої кількості науковців, які в свою чергу і говорили про основні інструменти для побудови довіри та в цілому для створення якісної системи органів правосуддя в Україні.

На ступінь довіри (недовіри) громадян до правосуддя впливає множина чинників, найважливішими серед яких слід назвати: якість законодавства, на основі якого ухвалюються та обґрунтовуються судові рішення; якість суддівського корпусу; ступінь доступності та відкритості правосуддя; висвітлення роботи суду у ЗМІ; ступінь виконання судових рішень.

Пропонуємо розглянути деякі дослідження щодо таких інструментів побудови.

Л.М. Москвич вказувала, що основними інструментами для визначення ефективності функціонування судової системи в сенсі суспільної довіри до суду можуть бути:

1) незалежність судової влади (осовною проблемою у питанні довіри до суду як інституту підтримання правопорядку і торжества справедливості є впевненість в його незалежності. Незалежність як якість судової системи в сучасній вітчизняній літературі трактується в двох аспектах: 1) незалежність як самостійність судової влади, відсутність легальних повноважень, що дозволяють втручатися в її компетенцію органам законодавчої та виконавчої влади; 2) незалежність як самостійність і незаангажованість судді при прийнятті рішення у справі;

2) авторитет судової влади (Авторитет суду формується в результаті спеціальних заходів і залежить від стилю і змісту діяльності голів судів, характеру дій окремих суддів та працівників апарату суду. Суспільство сприймає суд як один із суб'єктів, що бере участь у створенні суспільної культури. Саме тому суд повинен мати авторитет у суспільстві);

3) соціальна відповідальність судової влади (Інститут соціальної відповідальності суду є одним із соціальних регуляторів судово-владних відносин, моральною передумовою для правового характеру судової влади і довіри до неї з боку суспільства. Соціальна відповідальність суду може стати одним з надійних елементів соціального контролю, що забезпечує узгодженість між державними і суспільними інтересами. Водночас соціальна відповідальність є найважливішою моральною якістю особистості судді) [76, с. 27-28].

Особливості українського контексту дослідження довіри до судової системи полягає у таких положеннях.

- По-перше, ситуація в Україні має ознаки «балансування на межі легітимності». Падіння громадської довіри до суду в Україні відбувалось всі останні роки. Найбільший виклик за всі роки незалежності створили

радикальні кроки реформи судової системи. Всі опитування 2016–2017 рр. показують, що рівень довіри населення до суду є найбільш низьким у порівнянні з іншими інститутами (лише в окремих дослідженнях – «конкуруючи з парламентом») [79, с. 33].

- По-друге, в Україні все активніше в державне управління впроваджується стандарт оцінки ефективності через вимірювання рівня громадської довіри, що поступово витісняє суто бюрократичний підхід, коли успішність оцінюється не за ступенем досягнення суспільних цілей, а за «кількістю проведених заходів». Наприклад, у діяльність Національної поліції впроваджується систематична оцінка рівня довіри населення, яка тлумачиться як рівень сприйняття населенням «якості виконання її завдань та функцій». Відповідна методика затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 58 від 7 лютого 2018 р. «Про затвердження Порядку оцінки рівня довіри населення до Національної поліції» [80].

- По-третє, у стратегії реформування судочинства, судочинства та суміжних інститутів на 2015–2020 рр. вперше у сучасній історії України чітко визнано, що ключовим індикатором успішності судової реформи має бути довіра населення до суду, а елементом управління процесом реформ є моніторинг ситуації за цим показником [81, с. 158].

О. Маліневський, справедливо відзначає, що на загальний рівень розвитку довіри до органів правосуддя громадянського суспільства впливає ряд об'єктивних чинників, серед яких називає:

- відкритість суддів та кадрових процедур (Активність суддів у соціальних мережах та ЗМІ, безпосереднє роз'яснення ними змісту тих чи інших судових рішень та огляд судової практики, публічне обговорення загальних питань судочинства і практики щодо певних категорій спорів та інші активності стали звичними позитивними явищами для пореформеного сьогоднішнього дня. При цьому суспільство має можливість отримати інформацію з першоджерела, зрозуміти специфіку діяльності суддів та логіку прийнятих ними рішень);

- формалізація процесу (є важливим кроком у відновленні довіри до суду, забезпечення зрозумілості суспільству змісту прийнятих судових рішень, їх законності та обґрунтованості (принаймні з позиції розгляду всіх доводів сторін), забезпеченні єдності та сталості судової практики);

- просвіта і професійне вдосконалення (головний тренд правничого життя процесуалістів – просвіта. У «судовиків» зараз триває період навчання. Це загальне вивчення нових процесуальних кодексів усіма без винятку представниками юридичної професії, підготовка до атестації судьями та мобілізація знань перед іспитами претендентами на звання адвокатів) [82].

На основі вказаних вище тверджень, можливо дійти до висновку, що основними інструментами побудови довіри до органів правосуддя на думку вчених і науковців, повинні стати: відкритість у діяльності органів правосуддя, а також просвітницьке та професійне удосконалення таких органів.

Щодо міжнародного досвіду побудови довіри до органів правосуддя, то варто відразу зазначити, що в державах Європи, зазвичай інструменти довіри базуються на основних соціологічних показниках громадськості.

Аналітичний інструментарій, який розроблено експертами ООН для потреб порівняння стану демократичних інститутів у різних країнах одним із вимірів передбачає визначення рівня довіри до судової системи. Концепція довіри до суду (використовується термін *public confidence*) формулюється у спосіб, який робить акцент на конкретних вимірах «впевненості», а не лише на фіксації загальної оцінки [83].

Найбільш ґрунтовно ця проблема розглядається Венеціанською комісією (Інструмент «Мірило правовладдя» містить відсилання до національних даних щодо довіри до суду) та Європейською комісією з ефективності правосуддя (досліджується рівень задоволеності користувачів судових послуг).

Особливою ситуацією в Європі є те, що протягом останніх 20 років запроваджено кілька масштабних проєктів порівняльних досліджень. Перш за все, це дослідження за методологією «Євробарометр». Характерним для нього є простота та порівнянність даних, що дають можливість давати відповіді на чіткі

питання щодо довіри/недовіри. Друге масштабне дослідження відбувається за методологією «Social Survey» [84].

Опитування Eurobarometer. У квітні 2017 р. Європейська Комісія презентувала результати опитування громадян країн Європейського Союзу (ЄС) щодо сприйняття населенням та компаніями незалежності національної судової системи (Eurobarometer 447 і Eurobarometer 448), яке відбувалося у січні того ж року. Організація, яка займається опитуванням населення для визначення громадської думки у країнах ЄС, у вказаних документах надала звіт щодо

основних показників. Опитування дозволило виявити сприйняття респондентами незалежності судів та суддів та причини такого сприйняття; порівняти результати за країнами ЄС, загальним показником у ЄС, за соціально-демографічними показниками і позначити тенденції порівняно з дослідженням минулого року. Опитування здійснювалося телефоном (стаціонарним та мобільним) на рідній мові респондентів за методологією, що зазвичай

використовується в опитуваннях Євробарометру. Дослідженням було охоплено 28 країн ЄС та населення віком від 15 років. Вибірка формувалася шляхом випадкового обрання реальних номерів телефонів респондентів. У кожному домогосподарстві респондент обирався за правилом “останнього дня” [85].

Таким чином, слід зазначити те, що основною метою реформування судової системи України повинно стати забезпечення стабільності через дотримання законів і конституції, безпечливі виконання вимог неупередженості та високого професіоналізму судьями всіх рівнів, вирішення проблеми невиконання судових рішень за допомогою впровадження кодексів професійної поведінки судді з метою покращення незалежності суддів, забезпечення дотримання принципу верховенства права, як одного з ключових елементів розвитку демократії в Україні, завдяки чому зростає довіра населення до судової гілки влади.

Так, як у більшості європейських країн є вищі ради юстиції/магістратури, які відіграють значну роль у призначенні, службовому просуванні, дисциплінарному провадженні та професійній підготовці суддів, а також у

питаннях бюджету, забезпечуючи таким чином незалежність судівництва, що не є суддівським привілеєм, а правом громадян відповідно до принципу верховенства права, то Вища рада юстиції має бути цілком незалежним та автономним від інших державних інституцій органом, адже в іншому випадку існує небезпека послаблення незалежності судової влади.

Аналіз та узагальнення зарубіжного досвіду щодо побудови відносин між державою і суспільством, зокрема Канади, Нідерландів, США, дозволив визначити перспективні напрями вдосконалення механізмів комунікативної діяльності місцевих органів влади в Україні: посилення прозорості діяльності владних органів та наближення їх до громадян-споживачів публічних послуг; формування організаційно-правових умов для розвитку діалогу між владою і громадянськістю, перехід до партнерського співробітництва; підвищення відповідальності державних службовців за якість надання публічних послуг; запровадження інтегрованих комунікативних технологій і принципів маркетингу в діяльність владних установ; зміцнення зв'язку професійного навчання державних службовців із процесами демократизації управління тощо [86, с. 64].

Тобто саме Вища рада правосуддя, відповідно до європейського досвіду, має стати буфером між судовою владою та іншими гілками державної влади для захисту судівництва від ненадлежащего впливу інших гілок влади, а не бути знаряддям такого впливу, відіграючи основну роль у призначенні, службовому просуванні, дисциплінарному провадженні та підготовці суддів. Реалізація вказаних напрямів з повернення довіри суспільства до судової системи можлива лише за умови наявності бажання та політичної волі української влади, відповідних змін у принципах фінансування судів, що забезпечуватиме реальну незалежність суддів. Інакше кажучи, задеклароване керівництвом держави бажання реформувати судову систему України потребує впровадження державницького підходу, наповненого практичним змістом, у поєднанні з програмами міжнародної технічної допомоги. Осмислюючи зазначене, можна підсумувати, що разом із законністю та справедливістю судових рішень джерелом формування громадської думки про діяльність судів в Україні є й

рівень задоволення чи невдоволеності учасників судових процесів функціонуванням судової системи, тобто суб'єктивне сприйняття того, чи комфортно себе почував громадянин у суді, чи повну, зрозумілу він отримав інформацію та чи вчасно цю інформацію надали працівники суду [87].

Таким чином, підсумовуючи вище викладено, можливо дійти до висновку, що ключовим органом на якого покладаються повноваження щодо зміцнення довіри до органів правосуддя є Вища рада правосуддя, а основними інструментами для такої довіри є: високий рівень професіоналізму та просвітницької діяльності судових органів, а також відкритість їхньої діяльності перед громадськістю.

3.2. Стратегія впровадження механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя

У другому розділі нашого дослідження, було комплексно досліджено основні механізми реалізації інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя, серед яких нами виділено: інституційно-організаційний, нормативно-правовий та партисипативний механізми.

Для того, щоб ефективно реалізовувати вказані механізми, необхідним буде працювати певну стратегію щодо впровадження таких механізмів у інформаційно-комунікативну діяльність Вищої ради правосуддя.

Інформаційне законодавство вже існує декілька століть і в його розвитку чітко вбачаються еволюційні вектори. Більшість держав світу визнали право громадян та суспільства в цілому на доступ до інформації органів публічного управління, та реалізують його, або ж прийняті створюють умови для такої реалізації, через прийняття окремих нормативно-правових актів про свободу та доступ до публічної інформації, або ж через прийняття окремих адміністративних положень. Проте важливо підкреслити, що тільки декілька держав закріпили право на доступ до інформації на конституційному рівні.

Варто відмітити, що для формування такої стратегії, перш за все необхідним буде визначити основні її принципи.

Рачинська О.А. вказує на основні такі принципи, котрі повинні слугувати основою для формування стратегії: гарантованості прав на інформацію; відкритості, доступності інформації та свободи її поширення; об'єктивності, вірогідності інформації; повноти і точності інформації; законності одержання, використання, поширення та зберігання інформації [88, с. 75].

Провідні науковці з означеної тематики виділяють наступні принципи зазначеної взаємодії органів публічного управління та громадськості:

- принцип максимальної відвертості, який каже про те, що інформація органів публічного управління повинна бути відкрита та доступна (у нашому дослідженні - Вища рада правосуддя)

- принцип обов'язку публікації вказує на те, що органи публічного управління повинні публікувати особливо важливу інформацію.

- принцип вичерпного переліку винятків з принципу відвертості інформації, передбачає, що питання відвертості інформації чітко та ясно позначаються та підлягають безкомпромісній перевірці на «негативні наслідки» та «інтерес суспільства».

- принцип процедури, які сприяють доступу до інформації вказує на швидкість та сумлінність розгляду інформаційних запитів та можливість оскарження відповідних відмов за інформаційним запитом [89, с. 78].

О.А. Дегтяр, у свою чергу вказував на такі принципи побудови

стратегії інформаційно-комунікативної діяльності, як:

- принцип єдності має на увазі необхідність об'єднання всіх учасників комунікації заради досягнення спільної мети;

- принцип стратегічного управління, який означає необхідність ведення інформативно-комунікативної діяльності з урахуванням не лише тактичних і стратегічних завдань розвитку суспільства та держави;

НУ - принцип ясності, який передбачає, що комунікація має відбуватися за допомоги зрозумілої мови, знаків, символів і передаватися таким чином, щоб бути однозначно сприйнято одержувачем;

- принцип результативності – інформативно-комунікативна діяльність повинна мати мети і сприяти досягненню конкретних результатів;

НУ - принцип зворотного зв'язку означає необхідність не лише інформування громадськості про певні дії, а і отримання зворотної інформації з подальшим її використанням під час ухвалення і прийняття управлінських рішень;

НУ - принцип верифікації інформації – інформація, яка передається, повинна бути перевіреною;

НУ - принцип регулювання інформаційних потоків у сучасних умовах істотного збільшення обсягу інформації, що продукується, дозволяє відсіяти непотрібну або навіть шкідливу інформацію, але доводити до суспільства, або до державних інститутів ті потоки, які найбільш актуальні і необхідні на даний момент;

НУ - принцип самовдосконалення передбачає необхідність постійного вдосконалення інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ), які повинні враховувати як потреби громадян, їх практики засвоєння інформації, визначати як зручні для них канали і засоби комунікації, так і особливості розвитку сучасних інформаційних технологій;

- принцип партнерства означає сприйняття всіх суб'єктів комунікації як рівноправних сторін;

НУ - принцип відкритості передбачає забезпечення доступності і зрозумілості інформації, гласності, забезпеченні можливостей для обговорення [6].

Вищезазначені чинники є умовами формування в Україні інформаційного суспільства та інтеграції нашої держави у глобальний інформаційний простір.

НУ / Принципи справжньої демократії – свобода слова та право доступу до інформації разом із верховенством права є основою побудови громадянського суспільства як в окремій державі, так і в цивілізованому світовому співтоваристві

загалом. Із трьох найвідоміших серед наукової спільноти правових моделей діяльності засобів ЗМК у суспільстві – американської, англійської та французької, на думку українського науковця В.Шкляра, Україна прагне саме до останньої, на що вказує перелік державних актів конституційно-правового статусу українських мас-медіа. [90, с. 231].

Таким чином, можливо сказати, що для формування у Вищій раді правосуддя ефективної стратегії реалізації механізмів інформаційно-комунікаційної діяльності необхідним буде дотримуватися таких принципів: законності, відкритості, партнерства, єдності, стратегічного управління та зворотного зв'язку, як основних, а також ряду інших, що будуть використовуватися в залежності від цілей такої стратегії.

Прагнення України до інтеграції у глобальний інформаційний простір через активізацію інформаційно-комунікативної діяльності владних структур та ефективну реалізацію інформаційної стратегії органів державної влади, що відповідає міжнародним стандартам, вимагає формування потужної законодавчої бази, яка б регулювала інформаційно-комунікативні процеси у державі. Незважаючи на відсутність досконалої правової бази в інформаційній сфері, варто відзначити позитивні тенденції у створенні правового поля для інформаційно-комунікативної діяльності органів державної влади в Україні [7, с.

35]. Крім того, важливим є також формування такої стратегії відповідно до основних законодавчих актів, що є загальними для розробки стратегій у сфері інформаційно-комунікативної діяльності органів державного управління.

Так, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р схвалено Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, якою визначено мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи і механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 року. Також у цій стратегії наголошено, що оцінка

ефективності реалізації Стратегії повинна ґрунтуватися на результатах виконання планів заходів та планів дій з розвитку інформаційного суспільства, позиції України у міжнародних рейтингах, результатах моніторингу України, отриманих міжнародними організаціями, результатах статистичних спостережень Держстату, соціологічних досліджень та опитувань громадськості, що має суттєве значення для нашого дослідження [91].

Для результативності та безпосередньої ефективності діяльності органів державної влади важливу роль відіграють суб'єкти державно-управлінської комунікації, які відповідають за взаємодію із громадськістю. До таких суб'єктів

традиційно належать всі ті, хто впливає на формування громадської думки, серед них офіційні інститути держави (представлені їх лідерами та керівниками, а також інформаційними відділами по зв'язках з громадськістю); державні (національні засоби масової інформації (ЗМІ), незалежні та опозиційні ЗМІ; корпоративні структури (органи партій, громадських об'єднань, професійні політичні рекламні агентства та ін.); зарубіжні ЗМІ" [92, с.179]

Безпосередня взаємодія цих суб'єктів державно-управлінської комунікації забезпечує формування інформаційно-комунікативної системи реалізації державного управління. Слід особливо відзначити, що саме завдяки діяльності

цих інституційних структур розробляються та успішно впроваджуються відповідні державно-управлінські стратегії. Саме на них покладається функціональне завдання інформування та налагодження міжкомунікативної взаємодії між органами державної влади та громадськістю. Його реалізація на думку М.І.Анохіна має відповідні форми, серед яких:

- маркетингова (представлена методиками паблік рілейшнз та політичної рекламою") забезпечує формування синхронної інформації, яка відповідає реальним потребам громадян і спрямована на те аби завжди надавати громадянам необхідну інформацію, лише ту в якій вони мають реальну потребу;

- мобілізаційна (включає агітацію та пропаганду) являє собою способи інформаційного контролю за людьми надаючи їх політичним діям соціальної спрямованості [93, с.410].

Отже, проаналізувавши то дослідивши основні показники, що впливають на формування стратегії механізмів реалізації інформаційно-комунікаційної діяльності, для Вищої ради правосуддя, така стратегія повинна забезпечувати:

- максимальну відкритість та прозорість владних структур для широкої громадськості (як внутрішньої, так і зовнішньої);
- ефективність функціонування інформаційних каналів для обміну інформацією між владними структурами та громадськістю;
- високий рівень довіри громадян до органів влади (як у межах країни, так і поза її кордонами);
- ефективність ухвалення політико-владних рішень й схвалення їх суспільством;
- участь громадськості у вирішенні питань суспільно-політичного життя державного та міжнародного рівнів;
- реалізацію механізмів громадського контролю за діяльністю влади.

Розробка та впровадження стратегії механізмів реалізації інформаційно-комунікаційної діяльності Вищої ради правосуддя, яка б забезпечувала відкритість та прозорість владних інститутів у глобальному інформаційному просторі, повинна ґрунтуватись на належній нормативній базі, яка чітко встановлює права і обов'язки усіх учасників інформаційного процесу.

ВИСНОВКИ

НУБІП України

У процесі дослідження та на основі поставлених завдань, можливо сформуваати такі висновки:

1. Досліджено понятійно-категоріальний апарат інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя. Встановлено, що інформаційно-комунікаційна діяльність органів правосуддя - це процес передачі інформації від органів правосуддя до інших органів державної влади, місцевого самоврядування та громадськості, за допомогою певного каналу, що передбачає наявність «зворотного зв'язку», що матиме вираження у тому, якою мірою і з якою якістю органи державної влади, місцевого самоврядування та громадськості отримали, засвоїли та прийняли відповідну інформацію, які думки вона в них викликала.

2. Здійснено оцінку нормативно-правового забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності Вищої ради правосуддя в Україні. Доведено, що в Україні нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя - це сукупність нормативно-правових актів та норм, котрі визначають основні механізми реалізації та ефективної взаємодії органів правосуддя України у процесі обміну інформацією з іншими важливими соціальними інституціями такими, як: органи державної влади, місцевого самоврядування, громадянське суспільство, засоби масової інформації та іншими. Основними нормативно-правовими актами визначено, Конституцію України, Закон України “Про судоустрій та статус суддів”, Закон України “Про Вищу раду правосуддя”, Закон України “Про інформацію”, яким визначено основні механізми реалізації інформаційних та комунікативних аспектів діяльності органів правосуддя.

3. Висвітлено стан реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя в Україні. З'ясовано, що за 2019 рік управління інформації та забезпечення комунікаційної діяльності секретаріату Вищої ради правосуддя протягом звітного року демонструвало політику доступності та

відкритості у роботі з медіа, оперативно надаючи представникам ЗМІ та громадськості повну інформацію про діяльність Ради. Створено умови для безперешкодного доступу громадян, у тому числі й ЗМІ, до публічної інформації про діяльність органу. Також Рада гарантує надання достовірної та об'єктивної інформації про виконання своїх функцій і повноважень, своєчасне та адекватне реагування на ситуації, що потребують публічної реакції з боку посадових осіб державного органу. Вища рада правосуддя бере участь у громадських обговореннях, надає обґрунтовані пояснення щодо прийнятих рішень, реагує на критику. Серед головних задекларованих принципів комунікаційної взаємодії – партнерство, що означає готовність до співпраці зі ЗМІ, громадянами, інститутами громадянського суспільства через участь у спільних заходах, інші форми взаємодії.

4. Вивчено зарубіжний досвід інформаційно-комунікативної діяльності органів правосуддя та визначити можливі механізми впровадження в Україні.

Встановлено, що зарубіжні країни демонструють те, що вищі ради юстиції/магістратури, які відіграють значну роль у призначенні, службовому просуванні, дисциплінарному провадженні та професійній підготовці суддів, а також у питаннях бюджету, забезпечуючи таким чином незалежність судівництва, що не є суддівським привілеєм, а правом громадян відповідно до принципу верховенства права, то Вища рада юстиції має бути цілком незалежним та автономним від інших державних інституцій органом, адже в іншому випадку існує небезпека послаблення незалежності судової влади.

5. Окреслено шляхи удосконалення механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності у Вищій раді правосуддя України. Обґрунтовано, що стратегія механізмів реалізації інформаційно-комунікативної діяльності, для Вищої ради правосуддя, повинна забезпечувати: максимальну відкритість та транспарентність владних структур для широкої громадськості (як внутрішньої, так і зовнішньої); ефективність функціонування інформаційних каналів для обміну інформацією між владними структурами та громадськістю; високий рівень довіри громадян до органів влади (як у межах країни, так і поза її

кордонами); ефективність ухвалення політико-владних рішень й схвалення їх суспільством; участь громадськості у вирішенні питань суспільно-політичного життя державного та міжнародного рівнів; реалізацію механізмів громадського контролю за діяльністю влади. Для формування у Вищій раді правосуддя ефективної стратегії реалізації механізмів інформаційно-комунікаційної діяльності необхідним буде дотримуватися таких принципів: законності, відкритості, партнерства, єдності, стратегічного управління та зворотного зв'язку, як основних, а також ряду інших, що будуть використовуватися в залежності від цілей такої стратегії.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кули Чарльз. Общественная организация. Изучение углубленного разума. *Тексты по истории социологии XIX-XX веков. Наука.* 1994. С. 350-357.
2. Словник української мови: в 11 тт. АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодда. Київ. Наукова думка. 1970. 458 с.
3. Новая философская энциклопедия. В 4 томах. Степин В.С., Гусейнов А.А., Семигин Т.Ю., Огурцов А.П. и др. Мысль, 2010. 744 с. URL: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/slovari_ehnciklopedii/novaja_filofska_je_ehnciklopedija (дата звернення 12.08.2021 р.).
4. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні: навч. посіб. Київ, 2015. 168 с. URL: <http://surl.li/arin> (дата звернення 12.08.2021 р.).
5. Науменко Т.В. Социология массовой коммуникации: учеб. пособ. Санкт-Петербург, 2005. С. 29.
6. Дегтяр О. А. Інформаційно-комунікативна діяльність в державному управлінні як інструмент інтенсифікації соціального партнерства. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2013. № 9. С. 151-157. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2013_9_3 (дата звернення 12.06.2021 р.).
7. Інформаційна стратегія органів державної влади України: особливості формування та реалізації у глобальному інформаційному просторі / Уляна Ільницька. Lviv Polytechnic Publ. House, 2015. P. 33-39.
8. Сурмин Ю. Теория систем и системный анализ. Київ. МАУП, 2003. 368 с.
9. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування. В. Афанасьєва, А. Вишневський (кер. авт. колективу); Р. Гекалюк; за заг. ред. Т. Мотренка. Київ. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. 320 с.

10. Бакіров В. С. Мета громадянського суспільства – рівноправне критичне партнерство з державою. Шляхи формування громадянського суспільства в Україні. Забезпечення права людини на свободу слова та інформацію : наук. зб. матеріалів засідання “круглого столу”. Харків. УАДУ ХФ, 2001. С. 14–16.

11. Карпенко О. В. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. Ефективність державного управління : зб. наук. пр. . Вип. 4 (53) за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів. ЛРІДУ НАДУ, 2017. С. 133–140.

12. Стратегія розвитку судової системи в Україні на 2015–2020 роки (Проект Європейського Союзу «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»). 2015. Київ 32 с. URL: <http://eur-lex.europa.eu>. (дата звернення, 15.02.2021 р.).

13. Тараконич Т. І. Види правового регулювання: теоретичні аспекти розуміння. Часопис Київського університету права. 2014. № 4. С. 28-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkur_2014_4_8. (дата звернення 12.10.2020)

14. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. Київ. Алерта; КИТ; ЦУЛ, 2009. 520 с.

15. Червонюк В. И. Теория государства и права. ИНФА-М, 2006. 704 с.

16. Свирьх В. М. Теория государства и права: Учебник для вузов. 3-е изд., перераб. и доп. ЗАО Юстицинформ, 2007. 704 с.

17. Рассказов Л. П. Теория государства и права: учебник для вузов. РИОР, 2008. 463 с.

18. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. (із змінами) № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254k/96-vr#Text> (дата звернення, 15.02.2021 р.).

19. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text> (дата звернення 10.05.2021 р.).

20. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 10.07.2021 р.).

21. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні заєбгами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-вр#Text> (дата звернення 10.07.2021 р.).

22. Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік: розпорядження КМУ від 3 квітня 2017 р. № 275-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-р#Text> (дата звернення 10.07.2021 р.).

23. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки. Указ Президента України від 20.05.2015 року № 276/2015. Офіційний вісник Президента України. 2015. № 13. – Ст. 864.

24. Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні щорічна доповідь за 2019 рік від 9 квітня 2020 року №933/0/15-20 URL: <https://cutt.ly/hTxE1bq> (дата звернення 10.07.2021 р.).

25. Про забезпечення створення і функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Наказ Державної судової адміністрації України від 07.11.2019 р. № 1096 URL: <https://cutt.ly/LTxErGu> (дата звернення 10.07.2021 р.).

26. Концепція побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. URL: <https://cutt.ly/PTxW9rE> (дата звернення 15.07.2021 р.).

27. Великогна М. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в європейських судових системах». Дослідження CEPEJ № 7 (м. Страсбург. 2007.

28. Карпчук Н. Комунікаційна політика Європейського Союзу : План Д для діалогу, демократії та дебатів. Науковий вісник Волинського національного

університету імені Лесі Українки. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. № 20 (217). С. 54–58.

29. Карпчук Н. П. Засади комунікаційної політики: досвід країн-членів Європейського Союзу: монографія. Луцьк. Вежа-Друк, 2015. 440 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153588322.pdf> (дата звернення 22.08.2021 р.).

30. Секретаріат уряду: координація державної політики та управління змінами персонального складу Кабінету: Sigma Paper №35. Київ. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. 2008. С. 23

31. Звіт «Системи правосуддя в Європі Видання 2014 р. (на основі даних за 2012 р.). Ефективність і якість правосуддя» URL: <https://cutt.ly/0TxWmXN> (дата звернення 22.08.2021 р.).

32. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. Київ. 2015. 708 с. URL: <https://cutt.ly/eTxWc2H> (дата звернення 12.10.2020 р.).

33. Кравчик М. Б. Реформування судової системи як важлива складова Європейської інтеграції України. дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2015. URL: <https://cutt.ly/WTxWtrB> (дата звернення 12.10.2021 р.).

34. Бринцев О. В. «Електронний суд» в Україні. досвід та перспективи: монографія. Харків. право, 2016. 72 с. (серія «інноваційне суспільство і розвиток законодавства»). URL: <https://hr.arbitr.gov.ua/userfiles/bryncev07122016.pdf> дата звернення 12.10.2020 (дата звернення 12.10.2021 р.).

35. Кушаківа-Костицька Н. В. Електронне правосуддя: українські реалії та зарубіжний досвід. Юрид. часоп. Нац. акад. внутр. справ. № 1. 2013. с. 103–109. URL: <https://cutt.ly/1TxQ9ky> (дата звернення 12.10.2021 р.).

36. Соціологічні опитування. Центр Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/ukr/socpolls.php> (дата звернення 12.10.2020 р.).

37. Лахижа М. І. Проблеми інституційного забезпечення модернізації публічного управління в Україні. Реформування публічного управління: теорія практика міжнародний досвід. матер. Всеукр. Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (31 жовтня 2014 р., м. Одеса). Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. С. 4.

38. Stepanov, O., Pechegin, D., & Diakonova, M. On the Prospects of Digitalization of Justice. *Legal Issues in the Digital Age* 2021, 2(2), 104-120. Retrieved from <https://lida.hse.ru/article/view/12791> (дата звернення 01.08.2021 р.).

39. Мельник М. О. Комплексний механізм державного управління у сфері соціального становлення та розвитку молоді в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. 2013. № 2 (54). С. 108—112.

40. Федорчак О. В. Класифікація механізмів державного управління. *Демократичне врядування. наук. вісн. ЛРІДУ НАДУ*. 2008. № 1. http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/devr/2008-01/o_fedorchak.pdf (дата звернення 21.08.2021 р.).

41. Механізми державного управління: сутність і зміст. Рудніцька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О. М. За наук. ред. Лесечка М. Д., Чемериса А. О. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2005. 28 с.

42. Коротич О. Б. Державне управління регіональним розвитком України : монографія. Харків. Вид-во ХарРІДУ НАДУ Магістр, 2006. 220 с.

43. Кудрейко О. М. Інституційний механізм регулювання модернізації ринку освітніх послуг. *Наукові праці : Державне управління*. 2014. Вип. 220. Т. 242. С. 80—85.

44. Приходченко Л. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2009. № 2. С. 105—112.

45. Федорчак О.В. Інституційний механізм державного управління. *Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ*. 2017. № 1 (50). С.53-63.

46. Гордєєв О. К. Концептуальні підходи до сутності інституційного механізму. *Публічне управління: теорія та практика*. 2012. № 3 (11). С. 36—42.

47. Матвійчук Н. М. Концептуальні підходи до сутності інституційного механізму природокористування. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. 2015. № 11. С. 136—144.

48. Дуков Д.Ф. Аналіз сутності поняття «механізм державного управління» та побудовання його узагальненого визначення. *Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць*. Харків, 2015. Вип. 1. С. 39–47.

49. Про утворення при Вищій раді правосуддя Прес-центру судової влади України та затвердження Положення про Прес-центр судової влади України. РІШЕННЯ від 8 /серпня 2017 року № 2384/0/15-URL/<https://ips.ligazakon.net/document/MUS28774> (дата звернення 01.08.2021 р.).

50. *Vdovina O., Derevianko L. E-justice in ukraine and the world. Scienced of Europe. 2021. №66. P.36-49. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/e-justice-in-ukraine-and-the-world/viewer>* (дата звернення 01.08.2021 р.).

51. Бажинова О. А. Механізми комунікації влади та громадськості в умовах глобалізації. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". Серія. Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2014. № 4. С. 335-338. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpnuua_2014_4_69 (дата звернення 01.10.2021 р.).

52. Вудніцька Р. М. Сутність та зміст механізмів державного управління та принципів їх функціонування. *Публічне управління: теорія та практика.* 2014. Вип. 4. С. 50-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2014_4_10 (дата звернення 01.08.2021 р.).

53. Енциклопедичний словник з державного управління. уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.

54. Реваль Ю. Д. До питання про сутність та зміст механізмів державного управління. *Вісник Національного університету цивільного захисту України.* Серія: Державне управління. 2014. № 1. С. 57–63.

55. Семенова А. Ю. Економічний механізм управління сільськогосподарським підприємством: теоретико-методологічний аспект. *Вісник Полтавської державної аграрної академії.* 2012. № 3. 186–190 с.

56. Власов В. Г. Політико-правовий механізм державного управління як основа міжнародних зв'язків регіонів. *Актуальні проблеми державного*

управління. 2011. № 2. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-2/doc/4/12.pdf> (дата звернення 01.08.2021 р.).

57. Юрченко В. Е. Комунікативні технології як механізми взаємодії громадянського суспільства та державної влади. *Державне будівництво*. 2012.

№ 1. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/> (дата звернення 30.07.2021 р.).

58. Мельник О. В. Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ. Нац. ун-т ім.

Т. Шевченка. 2000. 228 с.

59. Якубенко В. Д. Партисипативне управління в соціалізації корпоративних відносин. *Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. 2003. Вип. IV. С. 19–24.

60. Семяновський В. М. Партисипативне управління як модель управління територіальними громадами *Статистика України*. 2018. № 1. С. 47-

51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/su_2018_1_8 (дата звернення 30.07.2021 р.).

61. Блинна В. С. Партисипативний механізм в публичному управленні: системний підхід. *Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса*. 2012. № 4 (21). С. 180–184

62. Абрам'юк І. Демократія участі: механізм громадської участі на місцевому, регіональному та національному рівнях. Київ, 2014. 50 с.

63. Твердохлебов Є.О. Теоретичні засади дослідження комунікативної взаємодії в публичному управлінні. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 2. С. 82–91.

64. Приходченко Л. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2009.

Вип. 2. С. 105-112. URL: <https://cutt.ly/YTxmKv3> (дата звернення 10.08.2021 р.).

65. Терещенко Д.А. Організаційно-правове забезпечення комунікативної діяльності місцевих органів влади: дис. ... канд. наук з державного управління. 25.00.02. Харківський РДУ. Харків, 2009. 207 с.

66. Артеменко О.В., Бовсуновський М.О. Особливості інформаційного забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя. *Право. UA*. 2021. №3. С. 47-54. URL: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/10/Pravo_ua_2021_3-7.pdf (дата звернення 10.08.2021 р.).

67. Суспільство та влада: механізми взаємодії: навч.-метод. матеріали для слухачів дисципліни "Механізми взаємодії суспільства і влади" А.М.Михненко, С.О.Кравченко, І.В.Паштелейчук та ін. Київ: НАДУ, 2013.р.80 с.

68. Основні засади діяльності прес-служб органів державної влади та місцевого самоврядування: світовий та український досвід: довідник. Донецьк. ДонДУУ, 2011. 96 с.

69. Інформаційно-аналітичний звіт про діяльність Вищої ради правосуддя у 2019 році. URL: <https://cutt.lv/JTxmKW> (дата звернення 10.08.2021 р.).

70. Шогурма Н. В. Комунікативна політика органів місцевого самоврядування України та Республіки Польща: методологія дослідження. *Міжя. науковий вісник*. 2016. Вип. 110. С. 349-352. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_110_90 (дата звернення 10.08.2021 р.).

71. Петрова І. О. Інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування в сучасній Україні. *Наукові праці. Серія: Історія*. 2011. Т. 147. вип. 134. С. 45-48

72. Лисенко О. Як змінюються підходи до розвитку інформаційної політики судової влади України. URL: <https://court.gov.ua/press/interview/631161/> (дата звернення 10.08.2021 р.).

73. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: [http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_UkraineEU_Association_Agreement_\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_UkraineEU_Association_Agreement_(body).pdf) (дата звернення 10.08.2021 р.).

74. Цифровий порядок денний для Європи. URL: <https://cutt.ly/vTxnLqa> (дата звернення 01.11.2021 р.).

75. Мосевич Л. М. Суспільна довіра до суду як показник ефективності судової влади. *Вісник Верховного Суду України*. 2011. № 2. С. 25-30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvsu_2011_2_7 (дата звернення 28.08.2021 р.).

76. Р. Куйбіда, М. Жернаков. Інструменти зміцнення довіри до суду в Україні. URL: <https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/ЦПІПР-final-UA-2.pdf> (дата звернення 01.10.2021 р.).

77. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 336 с.

78. Сердюк О. В. Соціологічні аспекти методології оцінювання якості функціонування правових інститутів (на прикладі суду). *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2010. Вип. 1. С. 32-40.

79. Про національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 20.11.2021 р.).

80. Волянська О. В. Довіра до суду як чинник довіри до публічної влади: міжнародний та національний вимір. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія : Політологія. 2018. № 2. С. 151-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2018_2_14 (дата звернення 11.04.2021 р.).

81. Олег Маліневський. Розбудова довіри. URL: <https://uip-gazeta.com/publications/practice/inshe/rozbudova-doviri.html> (дата звернення 01.09.2021 р.).

82. Flash Eurobarometer 447: Perceived independence of the national justice systems in the EU among the general public. URL: https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/S2148_447_ENG (дата звернення 21.04.2021 р.).

83. European Social Survey European Research Infrastructure – ESS ERIC.
URL: <http://www.europeansocialsurvey.org/> (дата звернення 01.06.2021 р.)

84. European Court of Human Rights-ECHR. URL:
<http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> (дата звернення 01.09.2021 р.).

85. Шевченко, О. М. Особливості комунікацій з громадськістю у публічному управлінні. Публічне адміністрування: наукові дослідження та розвиток. 2016. №2. С. 61-68.

86. Підвищення довіри громадськості до суду. URL:
https://zib.com.ua/ua/print/33298-pidvischennya_doviri_gromadskosti_do_sudu.html
(дата звернення 11.08.2021 р.).

87. Рачинська О.А. Механізми реалізації комунікативної взаємодії у сфері публічного управління. URL: <http://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Dis-Rachynska-OA.pdf> (дата звернення 01.07.2021 р.).

88. Пахнін М. Л. Інституційне забезпечення державної комунікативної політики: міжнародний досвід. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2017. № 4. С. 75-81. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2017_4_14 (дата звернення 01.04.2021 р.).

89. Шкляр В. І. Вектори часу. Україна на шляху до Європи : наук. вид. упоряд. Київ. Етнос, 2006. С. 226-264.

90. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Розпорядження КМУ від 15 травня 2013 р. № 386-р. URL:
<https://www.kmu.gov.ua/npas/246420577> (дата звернення 01.04.2021 р.).

91. Драгомирецька Н., Артеменко А. Соціальне проектування як особлива форма побудови взаємодії суб'єктів державного управління з громадськістю збірн. наук. пр. НАДУ. Київ. НАДУ, 2008. Вип. 2. С. 177 – 186.

92. Анохин М.Г. Авангардные информационные технологии PR: возможности и перспективы. : Изд-во РАГС, 2001. С. 408–425